

GRUPA ERBUD

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

za okres zakończony dnia 30 czerwca 2022 r.

Sporządzone zgodnie z Międzynarodowym
Standardem Rachunkowości 34 „Śródroczna
sprawozdawczość finansowa”.

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU I POZOSTAŁYCH
CAŁKOWITYCH DOCHODÓW**

	Za okres 6 miesiące zakończony 30.06.2022	Za okres 6 miesiące zakończony 30.06.2021	Za okres 3 miesiące zakończony 30.06.2022	Za okres 3 miesiące zakończony 30.06.2021
	Dane niebadane	Dane niebadane	Dane niepodlegające przeładowi	Dane niepodlegające przeładowi
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA				
Nota 4.2. Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	1 790 117	1 290 701	1 026 168	754 051
Nota 4.2.-4.3. Koszty sprzedanych dóbr i usług	1 679 441	1 162 760	965 146	683 832
Zysk brutto ze sprzedaży	110 676	127 941	61 022	70 219
Nota 4.3. Koszty sprzedaży	6 128	5 451	3 364	2 764
Nota 4.3. Koszty ogólnego zarządu	92 041	96 342	48 620	37 152
w tym wynagrodzenie w formie akcji	-	28 343	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	4 621	7 940	1 979	6 182
Pozostałe koszty operacyjne	2 877	2 533	1 492	3 197
Odwroćenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów z klientami	(1 852)	(1 691)	(1 852)	(2 527)
Nota 4.2. Zysk z działalności operacyjnej	12 399	29 864	7 673	30 761
Udział w zyskach/ (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	(312)	19	(197)	19
Przychody finansowe	8 666	1 328	6 157	622
Koszty finansowe	15 161	4 559	10 504	2 687
Nota 4.2. Zysk brutto	5 592	26 652	3 129	28 715
Nota 4.4. Podatek dochodowy	7 041	11 422	4 688	7 667
(Strata netto) / Zysk netto za okres obrotowy	(1 449)	15 230	(1 559)	21 048
	Za okres 6 miesiące zakończony 30.06.2022	Za okres 6 miesiące zakończony 30.06.2021	Za okres 3 miesiące zakończony 30.06.2022	Za okres 3 miesiące zakończony 30.06.2021
	Dane niebadane	Dane niebadane	Dane niepodlegające przeładowi	Dane niepodlegające przeładowi
Skonsolidowana strata/ zysk netto	(1 449)	15 230	(1 559)	21 048
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	1 163	(1 165)	424	(1 702)
Całkowite dochody (z uwzględnieniem efektu podatkowego) podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku	1 163	(1 165)	424	(1 702)
Całkowite dochody za okres obrotowy	(286)	14 065	(1 135)	19 346
Przypadające:				
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	(708)	12 771	(1 621)	19 672
Udziałowcom niekontrolującym	422	1 294	486	(326)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

		30.06.2022	31.12.2021
		Dane niebadane	
AKTYWA		2 086 472	1 833 190
Nota 6.2	Wartość firmy	41 552	41 240
Nota 6.1.	Wartości niematerialne	10 380	9 907
Nota 6.1.	Rzeczowe aktywa trwałe	194 810	167 932
Nota 6.10.	Inwestycje ujmowane metodą praw własności	53 909	34 940
Nota 5.1.	Aktywa finansowe	12 918	11 525
Nota 4.4.	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	53 356	49 496
Nota 2.1	Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	13 569	14 432
Aktywa trwałe		380 494	329 472
	Zapasy	215 498	67 446
Nota 2.1.	Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	15 716	15 189
Nota 4.2.	Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	446 812	302 138
Nota 6.4.	Należności z tytułu dostaw i usług	777 008	594 647
Nota 6.4.	Pozostałe należności	68 059	57 036
Nota 5.1.	Aktywa finansowe	9 421	28 567
Nota 3.7.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	146 431	363 210
Nota 3.7.	Środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT	14 820	50 745
Nota 3.7.	Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	-	10 855
Nota 6.5.	Pozostałe aktywa	12 213	13 885
Aktywa obrotowe		1 705 978	1 503 718
PASYWA		2 086 472	1 833 190
Nota 3.1.	Kapitał podstawowy	1 210	1 240
	Kapitał zapasowy	262 074	207 074
	Akcje własne	(20 000)	(70 000)
	Kapitał rezerwowy	124 319	71 552
	Skumulowane całkowite dochody	6 633	5 480
	Zyski zatrzymane	156 145	337 521
	Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej	530 381	552 867
	Kapitał udziałowców niekontrolujących	122 306	131 866
Kapitał własny		652 687	684 733
Nota 3.2.-3.4.	Zadłużenie	159 271	155 160
Nota 6.6.	Rezerwy	27 996	26 385
Nota 4.4.	Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	16 783	10 597
Nota 2.1.	Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	15 910	15 855
Zobowiązania długoterminowe		219 960	207 997
Nota 3.2.-3.4.	Zadłużenie	179 404	58 735
Nota 6.6.	Rezerwy	32 701	30 847
Nota 2.1.	Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	141 379	130 829
Nota 4.2.	Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	341 376	244 048
Nota 6.8.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	413 653	363 131
Nota 6.8.	Pozostałe zobowiązania	105 312	112 870
Zobowiązania krótkoterminowe		1 213 825	940 460

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale

Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2021 oraz za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2022 - Dane niebadane

	Kapitał podstawowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Zyski zatrzymane	Razem	Kapitał udziałowców niekontrolujących	Kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2021 r.	1 240	-	195 497	17 822	5 689	80 804	301 052	9 441	310 493
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	13 923	13 923	1 307	15 230
Całkowite dochody za okres obrotowy	-	-	-	-	(1 152)	-	(1 152)	(13)	(1 165)
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	(1 152)	13 923	12 771	1 294	14 065
Dywidenda	-	-	-	-	-	(500)	(500)	(3 253)	(3 753)
Przeniesienie wyniku netto z roku poprzedniego na zyski zatrzymane	-	-	2 308	25 000	-	(27 308)	-	-	-
Programy akcji pracowniczych	-	-	-	25 492	-	-	25 492	2 851	28 343
Nabycie akcji własnych	-	(20 000)	-	-	-	-	(20 000)	-	(20 000)
Emisja akcji	-	-	-	387	-	-	387	39	426
Pozostałe	-	-	-	-	-	66	66	30	96
Stan na 30 czerwca 2021 r.	1 240	(20 000)	197 805	68 701	4 537	66 985	319 268	10 402	329 670
Stan na 1 stycznia 2022 r.	1 240	(70 000)	207 074	71 552	5 480	337 521	552 867	131 866	684 733
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	(1 862)	(1 862)	413	(1 449)
Całkowite dochody za okres obrotowy	-	-	-	1	1 153	-	1 154	9	1 163
Łączne całkowite dochody	-	-	-	1	1 153	(1 862)	(708)	422	(286)
Dywidenda	-	-	-	-	-	(447)	(447)	-	(447)
Przeniesienie wyniku netto z roku poprzedniego	-	-	100 000	77 736	-	(177 736)	-	-	-
Rozliczenie wykupu akcji własnych przez Spółkę zależną w Grupie	-	-	-	-	-	28 274	28 274	(9 982)	18 292
Obniżenie kapitału podstawowego	(30)	70 000	(45 000)	(24 970)	-	-	-	-	-

Wykup i umorzenie udziałów w spółce zależnej	-	-	-	-	-	395	395	-	395
Nabycie akcji własnych	-	(20 000)	-	-	-	-	(20 000)	-	(20 000)
Nabycie akcji własnych przez Spółkę zależną w Grupie	-	-	-	-	-	(30 000)	(30 000)	-	(30 000)
Stan na 30 czerwca 2022 r.	1 210	(20 000)	262 074	124 319	6 633	156 145	530 381	122 306	652 687

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2022	Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2021	Za okres 3 miesięcy zakończony 30.06.2022	Za okres 3 miesięcy zakończony 30.06.2021
	Dane niebadane	Dane niebadane	Dane niepodlegające przeładowi	Dane niepodlegające przeładowi
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ				
Wynik brutto	5 592	26 652	3 129	28 715
Amortyzacja	16 417	12 461	8 911	7 201
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	(532)	(1 351)	2 985	(827)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	2 604	(1 029)	1 212	(1 386)
Nota 6.9. Pozostałe korekty niepieniężne	(6 591)	24 993	(6 388)	(3 148)
Wynik na sprzedaży akcji jednostki zależnej	(18 294)	-	(18 294)	-
Zapłacony podatek dochodowy	(19 910)	(14 087)	(15 176)	(9 883)
Nota 6.9. Zmiana stanu kapitału obrotowego	(256 802)	(198 735)	(164 222)	(135 668)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(277 516)	(151 096)	(187 843)	(114 996)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ				
Wpływy z tytułu spłat udzielonych pożyczek	-	10 048	-	-
Wpływy pozostałe	576	5 945	312	4 825
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(34 750)	(43 509)	(17 134)	(15 556)
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	(6 438)	(21 041)	(3 565)	(16 477)
Wydatki na nabycie udziałów w spółkach	(9 538)	(28 265)	(1 607)	(24 631)
Inne	-	(7 156)	-	(6 467)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(50 150)	(83 978)	(21 994)	(58 306)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ				
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia - kredyty i pożyczki	138 395	105 615	94 882	105 370
Wpływy pozostałe	18 718	388	18 692	1
Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia kredytowego - kapitał	(3 773)	(8 968)	(86)	-
Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia leasingowego - kapitał	(6 534)	(5 179)	(3 552)	(4 750)
Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia - odsetki	(4 442)	(1 473)	(2 220)	(1 473)
Wypłata dywidend	(500)	(3 245)	-	-
Nabycia akcji własnych	(30 977)	(20 000)	(30 977)	(20 000)
Wydatki pozostałe	-	(7 361)	-	(7 361)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	110 887	59 777	76 739	71 787
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO	(216 779)	(175 297)	(133 098)	(101 515)
Środki pieniężne na początek okresu	363 210	292 588	279 529	218 806
Środki pieniężne na koniec okresu	146 431	117 291	146 431	117 291

1.	INFORMACJE OGÓLNE	7
1.1.	WPROWADZENIE	7
1.2.	PODSTAWA SPORZĄDZENIA	9
1.3.	ZASTOSOWANE NOWE I ZMIENIONE STANDARDY I INTERPRETACJE	10
2.	KONTRAKTY BUDOWLANE	12
2.1.	NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH - KAUCJE	15
3.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIEM	16
3.1.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	16
3.2.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK	18
3.3.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU WYEMITOWANYCH OBLIGACJI	19
3.4.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU LEASINGU	20
3.5.	AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ZADŁUŻENIA	20
3.6.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	20
3.7.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	21
4.	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	22
4.1.	ALTERNATYWNE MIERNIKI WYNIKÓW	22
4.2.	SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE	23
4.3.	KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	32
4.4.	OPODATKOWANIE	32
5.	INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	35
5.1.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	35
5.1.1.	AKTYWA FINANSOWE	36
5.1.2.	AKTYWA FINANSOWE – UDZIELONE POŻYCZKI	36
5.2.	ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	37
5.2.1.	RYZYZKO RYNKOWE – RYZYZKO WALUTOWE	37
5.2.2.	RYZYZKO RYNKOWE – RYZYZKO STÓP PROCENTOWYCH	37
5.2.3.	RYZYZKO PŁYNNOŚCI	37
6.	NOTY POZOSTAŁE	39
6.1.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	39
6.2.	WARTOŚĆ FIRMY	43
6.3.	UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH	43
6.4.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE	44
6.5.	POZOSTAŁE AKTYWA	46
6.6.	REZERWY	46
6.7.	SPRAWY SPORNE	47
6.8.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ ZOBOWIĄZANIA POZOSTAŁE	50
6.9.	WYJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	51
6.10.	STRUKTURA GRUPY	52
6.11.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	57
6.12.	ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	57

W Sprawozdaniu Finansowym można zauważyć ikony, które reprezentują następujące:

Polityki rachunkowości

Szacunki

1. INFORMACJE OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. WPROWADZENIE

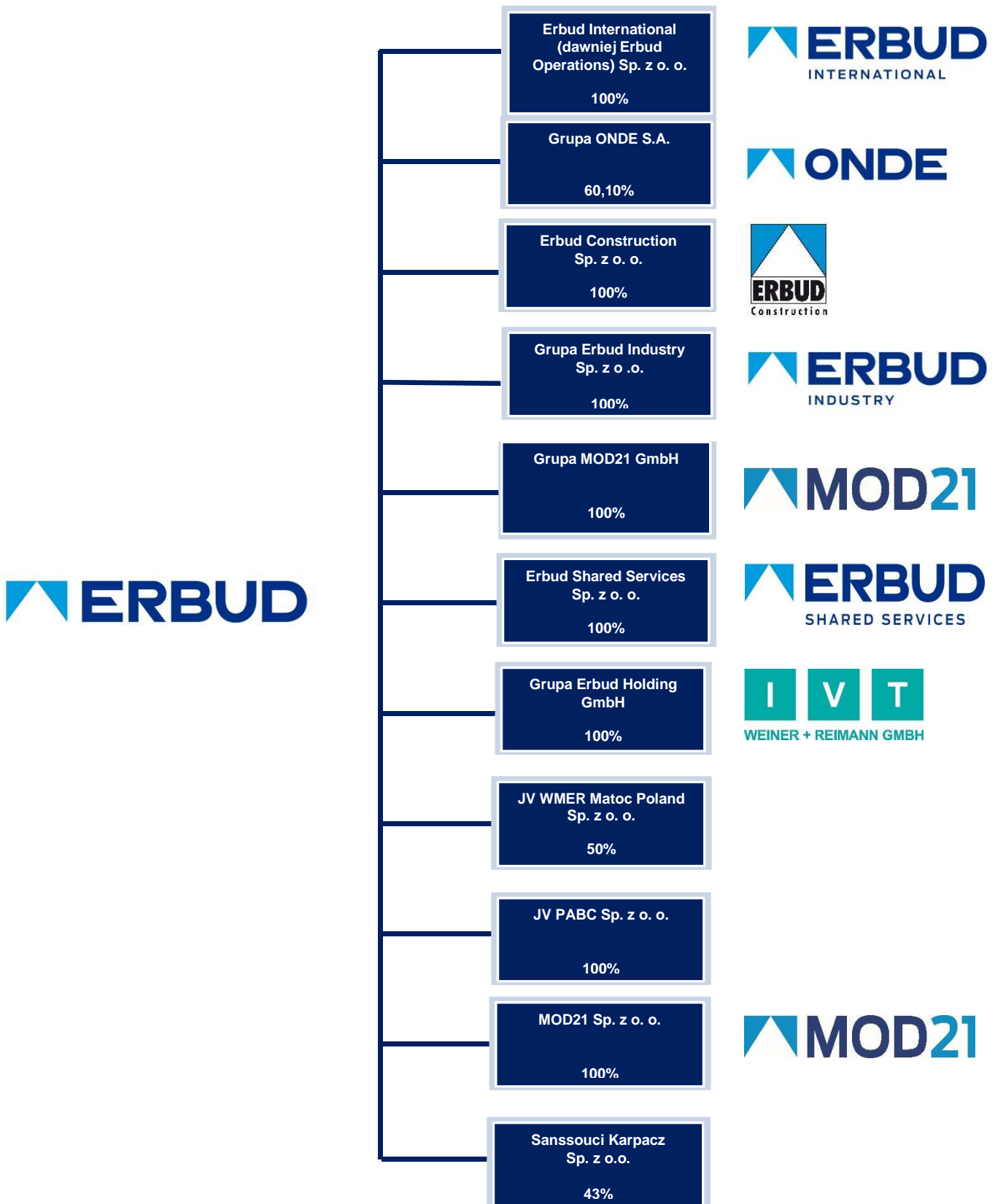
Podmiotem Dominującym Grupy Kapitałowej Erbud S.A. („Grupa”) jest spółka Erbud S.A. („Jednostka Dominująca”), mająca siedzibę w Polsce, w Warszawie, ul. Franciszka Klimczaka nr 1.

Jednostka Dominująca została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym 29 listopada 2006 roku pod numerem KRS 0000268667 (Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS). Jednostka Dominująca jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie od 2007 roku, wchodzi w skład indeksu spółek budowlanych WIG Budownictwo.

Przedmiotem działalności Grupy są szeroko rozumiane usługi budowlano - montażowe wykonywane w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą. Ponadto Erbud S.A. pełni w Grupie rolę centrum zarządzającego, doradczego i finansowego. Grupa działa na rynku polskim oraz na rynkach innych krajów Unii Europejskiej.

Czas trwania Jednostki Dominującej i jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

1. INFORMACJE OGÓLNE

Szczegółową strukturę Grupy zamieszczono w notcie 6.10. Powyższa grafika pokazuje udział Erbud S.A. w poszczególnych spółkach z GK Erbud S.A. na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA

Stwierdzenie o zgodności z MSSF

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy na 30 czerwca 2022 r. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości zatwierdzonym przez Unię Europejską, i obowiązującym na dzień 30 czerwca 2022 roku.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości podane są w tysiącach.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd w dniu 2 września 2022 r.

Kontynuacja działalności

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

Wpływ COVID-19

Do chwili obecnej Grupa nie odnotowała istotnego, negatywnego wpływu COVID-19 na bieżącą działalność. Realizowane kontrakty budowlane przebiegały zgodnie z założonymi harmonogramami, nie odnotowano również kar za opóźnienia w realizacji projektów. Dodatkowe koszty spowodowane zapewnieniem pracownikom niezbędnego bezpieczeństwa nie były istotne i nie wpłynęły istotnie na wyniki Grupy w pierwszym półroczu 2022. Pandemia koronawirusa nie przełożyła się na pogorszenie płynności, a Grupa przez ten czas utrzymywała stabilne saldo środków pieniężnych, terminowo regulując swoje zobowiązania. Grupa nie odnotowała również zmian w odzyskiwalności należności, które były regulowane przez klientów na bieżąco, bez istotnych opóźnień.

Wpływ konfliktu w Ukrainie

Po inwazji Rosji na Ukrainę zarówno cały świat, jak i Polska, stanęły w obliczu kryzysu paliwowego oraz słabnących giełd i walut krajów ościennych. Ceny surowców i ich dostępność stały się dużo większym problemem w branży budowlanej niż zagrożenia związane z COVID-19.

Zarząd na bieżąco monitoruje wpływ sytuacji polityczno-gospodarczej w Ukrainie i w Rosji oraz w Białorusi na działalność Grupy. Od ponad roku mamy do czynienia ze wzrostem cen materiałów budowlanych i robocizny na rynku polskim. Spółka na bieżąco uwzględnia ryzyko wzrostu cen materiałów i robocizny w przygotowywanych kalkulacjach. Zarząd podejmuje działania w celu zmniejszenia wpływu szoku cenowego spowodowanego konfliktem w Ukrainie, takie jak dywersyfikacja działalności pod kątem geograficznym, jak i segmentowym, jednocześnie negocjując warunki kontraktów ze zleceniodawcami.

Wycena do wartości godziwej

W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Grupa bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Grupa klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując hierarchię wartości godziwej odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny, zgodną z zapisami MSSF 13. Na poszczególne dni bilansowe Grupa nie posiada pozycji wycenianych do wartości godziwej lecz ujawnia wartość godziwą w odniesieniu do pozycji wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Przeliczanie pozycji w walutach obcych

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Walutą funkcjonalną spółek polskich w Grupie jest PLN, a spółek niemieckich EUR, zaś walutą prezentacji sprawozdań finansowych jest złoty polski (PLN).

Transakcje w walutach obcych wykazuje się w księgach na moment początkowego ujęcia w wartości przeliczonej na złote według kursu średniego NBP z dnia transakcji.

1. INFORMACJE OGÓLNE

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

1.3. ZASTOSOWANE NOWE I ZMIENIONE STANDARDY I INTERPRETACJE

W niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano następujące nowe standardy oraz zmiany do obowiązujących standardów, które weszły w życie w 2022 r.:

a) Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”

Opublikowane w maju 2020 r. zmiany do standardu mają na celu zaktualizowanie stosownych referencji do Założeń Koncepcyjnych w MSSF, nie wprowadzając zmian merytorycznych dla rachunkowości połączeń przedsiębiorstw.

b) Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”

Zmiana do MSR 16 wprowadza zakaz korygowania kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych o kwoty uzyskane ze sprzedaży składników wyprodukowanych w okresie przygotowywania rzeczowych aktywów trwałych do rozpoczęcia funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa. Zamiast tego jednostka rozpoznaje ww. przychody ze sprzedaży i powiązane z nimi koszty bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

c) Zmiany do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”

Zmiany do MSR 37 dostarczają wyjaśnień odnośnie do kosztów, które jednostka uwzględnia w analizie, czy umowa jest kontraktem rodzącym obciążenia.

d) Roczne zmiany do MSSF 2018 - 2020

“Roczne zmiany MSSF 2018-2020” wprowadzają zmiany do standardów: MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”, MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 41 „Rolnictwo” oraz do przykładów ilustrujących do MSSF 16 „Leasing”.

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę.

W niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

a) MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz zmiany do MSSF 17

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 maja 2017 r., natomiast zmiany do MSSF 17 opublikowano 25 czerwca 2020 r. Nowy zmieniony standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 r. lub po tej dacie.

MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe zastąpi obecnie obowiązujący MSSF 4, który zezwala na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zasadniczo zmieni rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi.

b) Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz wytyczne Rady MSSF w zakresie ujawnień dotyczących polityk rachunkowości w praktyce

Zmiana do MSR 1 wprowadza wymóg ujawniania istotnych informacji dotyczących zasad rachunkowości, które zostały zdefiniowane w standardzie. Zmiana wyjaśnia, że informacje na temat polityk rachunkowości są istotne, jeżeli w przypadku ich braku, użytkownicy sprawozdania finansowego nie byłoby w stanie zrozumieć innych istotnych informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym. Ponadto, dokonano również zmian wytycznych Rady w zakresie stosowania koncepcji istotności w praktyce, aby zapewnić wytyczne dotyczące stosowania pojęcia istotności do ujawnień dotyczących zasad rachunkowości. Zmiana obowiązuje począwszy od 1 stycznia 2023 r.

1. INFORMACJE OGÓLNE**c) Zmiany do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”**

W lutym 2021 r. Rada opublikowała zmianę do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” w zakresie definicji wartości szacunkowych. Zmiana do MSR 8 wyjaśnia, w jaki sposób jednostki powinny odróżniać zmiany zasad rachunkowości od zmian wartości szacunkowych. Zmiana obowiązuje począwszy od 1 stycznia 2023 r.

d) Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”

Zmiany do MSR 12 precyzują, w jaki sposób rozliczać podatek odroczony od transakcji takich jak leasing i zobowiązania z tytułu wycofania z eksploatacji. Przed zmianą do standardu istniały niejasności co do tego, czy zwolnienie dotyczące ujmowania podatku odroczonego rozpoznanego po raz pierwszy miało zastosowanie do tego typu transakcji, tj. w przypadku których ujmowane są zarówno aktywa, jak i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego. Wprowadzone zmiany do MSR 12 wyjaśniają, że zwolnienie nie ma zastosowania oraz że jednostki są zobowiązane do ujmowania podatku odroczonego od takich transakcji. Zmiany nakładają na spółki obowiązek ujmowania podatku odroczonego od transakcji, które w momencie początkowego ujęcia powodują powstanie jednakowych różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu i odliczeniu.

Zmiana obowiązuje dla sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2023 r. lub po tej dacie. Na dzień sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

e) Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

Rada opublikowała zmiany do MSR 1, które wyjaśniają kwestię prezentacji zobowiązań jako długo- i krótkoterminowe. Opublikowane zmiany obowiązują dla sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2023 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

f) Zmiana do MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”

Zmiana dotyczy wymogów przejściowych w związku z zastosowaniem po raz pierwszy MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Celem zmiany jest zapewnienie użyteczności informacji finansowych dla inwestorów w okresie pierwszego zastosowania nowego standardu wprowadzając określone uproszczenia w odniesieniu do prezentacji danych porównawczych.

Zmiana dotyczy wyłączenie zastosowania nowego standardu przez ubezpieczycieli i nie ma wpływu na żadne inne wymogi zawarte w MSSF 17.

Na dzień sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

g) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”

Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności, z jednostkami które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów. Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.

h) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business).

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykazuje pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z tylko w zakresie części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. Na dzień sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Grupa podpisuje umowy w cenach stałych na realizację kontraktów budowlanych głównie w zakresie budowy mieszkań (w tym całych osiedli), hoteli, obiektów SPA, centrów handlowych, farm wiatrowych, elektrowni, hal produkcyjnych, autostrad.

Przychody i koszty z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych Grupa rozpoznaje w czasie w miarę postępu stopnia wykonywanych prac. Część Spółek w Grupie dokonuje pomiaru stopnia wykonania kontraktu stosując metodę opartą na wynikach, tj. ustala wartość przychodów i kosztów z wykonania kontraktów budowlanych w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego proporcjonalnie do stopnia realizacji danego kontraktu w drodze oceny osiągniętych wyników i etapów prac. Część Spółek natomiast stosuje metodę opartą na nakładach tj. ustala wartość przychodów z wykonania kontraktów budowlanych w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego proporcjonalnie do stopnia realizacji danego kontraktu w drodze wyliczenia stopnia zaawansowania prac w oparciu o stosunek rozpoznanych na danym kontrakcie kosztów do całkowitego budżetu kosztów przygotowanego dla danego kontraktu. Od otrzymanych w ten sposób wielkości Grupa odlicza przychody i koszty, które wpłynęły na wynik finansowy w latach ubiegłych, uzyskując przychody i koszty z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych dotyczące bieżącego okresu. Zmiana szacunku stopnia zaawansowania realizacji umowy traktowana jest jako zmiana szacunku i wpływa na kwotę ujętego przychodu w okresie w którym dokonano zmiany szacunku stopnia zaawansowania. Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług (w tym budowlanej) lub przewidywany, całkowity koszt jej wykonania nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustalany jest w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest oczekiwane.

Drugostronnie, wyniki wyceny (tj. ustalenia przychodów i kosztów metodą stopnia zaawansowania) ujmowane są jako „Wycena kontraktów budowlanych – aktywa (lub pasywa)”. Salda aktywów z tytułu kontraktów budowlanych wynikające z nadwyżki przychodu rozpoznanego metodą opartą na wynikach nad przychodem zafakturowanym, są obejmowane odpisem z tytułu utraty wartości, wyliczanym analogicznie jak dla należności handlowych nieprzeterminowanych. Wszystkie aktywa z tytułu kontraktów budowlanych znajdują się w Poziomie 2 modelu utraty wartości i stosuje się do wyliczenia odpisu z tytułu utraty wartości tych aktywów uproszczone podejście na bazie matrycy (analogicznie jak dla należności handlowych). Z uwagi na sposób rozpoznawania sald z tytułu aktywów z tytułu kontraktów budowlanych, nie podlegają one wiekowaniu i są traktowane w całości jako bieżące, nieprzeterminowane. Fakturowanie prac wykonywanych w ramach realizacji kontraktów budowlanych odbywa się zgodnie z harmonogramem określonym w umowie. Przychody zafakturowane Grupa ujmuje w linii „Należności z tytułu dostaw i usług” (Nota 6.4.). Kontrahenci w ramach kontraktów budowlanych podpisanych z Grupą zatrzymują część zapłat jako gwarancje dobrego wykonania umowy. Kwoty te ujmowane są „Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje” (nota 2.1) i podlegają zwrotowi najczęściej po zakończeniu projektu lub po zakończeniu okresu gwarancji.

Do realizacji prac związanych z realizacją kontraktów budowlanych Grupa angażuje podwykonawców. Zafakturowane koszty z tytułu ich zatrudnienia ujmuje jako „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe” (Nota 6.8.). Zatrzymane przez Grupę części zapłat wobec podwykonawców z tytułu gwarancji dobrego wykonania umowy Grupa ujmuje w pozycji „Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje”. Podział przychodów na przychody rozpoznawane w czasie i punkcie w czasie został zaprezentowany w Nocie 4.2.

W związku z realizacją kontraktów budowlanych i różnicą w momencie ujmowania przychodów i kosztów na potrzeby księgowe i podatkowe, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmuje się aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego – patrz Nota 4.4.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Grupa tworzy rezerwy na kontrakty z ujemną marżą w momencie zidentyfikowania przesłanek, że dany realizowany kontrakt budowlany zamknie się ze stratą. Rezerwy tworzone są w koszty danego okresu w pełnej wartości prognozowanej straty na danym kontrakcie i są wykazywane w bilansie w linii „Rezerwy”

Grupa udziela swoim odbiorcom jedynie gwarancji podstawowych, które nie stanowią odrębnego zobowiązania do wykonania świadczenia. Okres objęty gwarancją różni się w zależności od realizowanego kontraktu oraz elementów składowych, których dotyczy gwarancja.

Do realizacji swoich prac związanych z realizacją kontraktów budowlanych Grupa angażuje podwykonawców. W odniesieniu do prac wykonywanych przez podwykonawców Grupa działa jako główny wykonawca (ang. principal). Zafakturowane koszty z tytułu ich zatrudnienia ujmuje jako „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (nota 6.8.)”. Zatrzymane przez Grupę części zapłat w obrotach wobec podwykonawców z tytułu gwarancji dobrego wykonania umowy Grupa ujmuje w pozycji „Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje”.

W przypadku niektórych kontraktów budowlanych realizowanych w ramach wspólnych porozumień umownych, w których Grupa jest liderem konsorcjum lub zlecenia, Grupa oceniła, iż występuje w charakterze pośrednika w odniesieniu do prac wykonanych przez drugiego współnika, a które Grupa jako leader fakturuje na rzecz zamawiającego. Grupa określa swoją rolę jako rolę pośrednika w danym zleceniu w przypadku, gdy identyfikuje konkretne dobra oraz usługi, które mają być dostarczone, nad którymi nie sprawuje kontroli przed przekazaniem ich klientowi. W przypadku, gdy Grupa pełni rolę pośrednika, rozpoznaje przychód w momencie wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia w umownej kwocie opłaty lub prowizji będzie uprawniona w zamian za zlecenie dostarczenia konkretnych usług lub dóbr przez inny podmiot. Z uwagi na charakter zawieranych konsorcjów oraz zleceń, w których Grupa pełni rolę lidera, nie występują opisane powyżej opłaty i prowizje stąd w Grupie nie powstaje przychód z tyt. prowizji za fakturowanie na rzecz klienta prac wykonanych przez drugiego konsorcjanta. Grupa jako przychód ujmuje wyłącznie kwoty wynagrodzenia należnego z tyt. wykonania na rzecz zamawiającego swojego zakresu prac zgodnie z polityką opisaną powyżej.

Termin płatności dla świadczonych przez Grupę kontraktów o usługi budowlane wynosi od 30 do 180 dni od dnia wystawienia faktury, a dla sprzedaży pozostałej wynosi zazwyczaj 30 dni od dnia wystawienia faktury. Zawierane kontrakty nie zawierają zatem istotnego elementu finansowania za wyjątkiem kwot zafakturowanych z tytułu realizacji kontraktów budowlanych, które spłacane są w późniejszym okresie czasu, gdyż stanowią kaucje zatrzymane przez klienta. Kwoty zatrzymane z poszczególnych faktur stanowią maksymalnie do 10% wynagrodzenia z tyt. realizacji umowy i podlegają zwolnieniu w okresie maksymalnie do 5 lat po zakończeniu realizacji zlecenia. Przychód z realizacji kontraktów budowlanych w części, która jest zatrzymana jako kaucja ujmowany jest w kwocie zdyskontowanej.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Zastosowanie metody opartej na wynikach lub nakładach do ujmowania przychodów i kosztów z tytułu kontraktów budowlanych wymaga szacunku w odniesieniu do określenia stopnia realizacji prac na danym kontrakcie, tj. obmiaru wykonanych prac na dzień bilansowy (metoda oparta na wynikach) lub oszacowania całkowitego budżetu kosztów na danym kontrakcie (metoda oparta na nakładach).

Metoda oparta na wynikach:

Fizycznego obmiaru, służącego określeniu stopnia realizacji umowy, dokonują pracownicy budowy. Pomiar dokonywany jest odrębnie dla poszczególnych zakresów prac, tj. elementów lub etapów realizowanego kontraktu, według przypisanych im mierników (głównie m², kg i szt.).

W Grupie funkcjonują stosowne procesy kontroli służące zapewnieniu, że kalkulacja realizacji wyników danego projektu odbywa się w oparciu o bieżące i wiarygodne szacunki dotyczące obmiaru, podlegające weryfikacji i akceptacji przez wyznaczone do tego procesu osoby. Wykonany przez pracowników budowy obmiar podlega weryfikacji przez dyrektora oddziału, któremu podlega budowa, a następnie dodatkowo przez komórkę audytu wewnętrznego Grupy.

Metoda oparta na nakładach:

Budżety kosztowe dla danych kontraktów są przygotowywane przez Kadrę Zarządzającą Grupy na etapie ofertowania i aktualizowane w ciągu roku finansowego lub w momencie zidentyfikowania przesłanek do rewizji budżetu kosztowego lub przychodowego. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu, wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu aktualizowana jest na bieżąco, tj. zmiany zakresu kontraktu znajdują odzwierciedlenie w prowadzonym przez Grupę systemie wewnętrznym od razu po tym, jak zostaną wynegocjowane przez Grupę z klientem.

Grupa prowadzi ewidencję realizowanych projektów – umów o kontrakty budowlane w systemie wewnętrznym służącym do zarządzania projektami. Informacje dotyczące danego kontraktu, w tym stopnia jego realizacji, są wprowadzane do systemu przez kierownika kontraktu/budowy, a następnie zatwierdzane przez dyrektora oddziału, któremu podlega budowa. Budżety poszczególnych kontraktów podlegają w ciągu roku formalnemu procesowi aktualizacji w oparciu o bieżące informacje w ciągu roku i są zatwierdzane przez Zarząd. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu, wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu aktualizowana jest na bieżąco, tj. zmiany zakresu kontraktu znajdują odzwierciedlenie w prowadzonym przez Grupę systemie wewnętrznym od razu po tym, jak zostaną wynegocjowane przez Grupę z klientem.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

2.1. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH - KAUCJE

Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek („SPPI” ang. Solely payment of principal and interest) i są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem ewentualnego odpisu aktualizującego. Na moment początkowego ujęcia te aktywa finansowe ujmuje się w wartości nominalnej, tj. według kwot pierwotnie zafakturowanych, pomniejszonych o wartość dyskonta. Sposób kalkulacji wartości dyskonta wskazano w nocie 6.5. Wartość należnych kaucji jest aktualizowana przez Grupę o odpisy z tytułu utraty wartości ujmowane zgodnie z zasadą rachunkowości wskazane w nocie 6.4 i prezentowane w pozycji „Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych” w sprawozdaniu z wyniku.

Zobowiązania z tytułu kaucji są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w wartości godziwej (tj. kwocie płatności zdyskontowanych przy zastosowaniu aktualnej rynkowej stopy procentowej dla takich zobowiązań) i w tej wysokości ujmowany jest koszt usług podwykonawców. W późniejszych okresach zobowiązania z tytułu kaucji wyceniane są według zamortyzowanego kosztu a koszty odsetek ujmowane są w kosztach finansowych

	30.06.2022			31.12.2021		
	Zwrot do 12 miesięcy	Zwrot pow. 12 miesięcy	Razem	Zwrot do 12 miesięcy	Zwrot pow. 12 miesięcy	Razem
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje przed zdyskontowaniem	16 581	17 939	34 520	16 794	17 334	34 128
Odpis z tytułu utraty wartości	(691)	(520)	(1 211)	(1 351)	(439)	(1 790)
Dyskonto kaucji	(174)	(3 850)	(4 024)	(254)	(2 463)	(2 717)
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	15 716	13 569	29 285	15 189	14 432	29 621
Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje po uwzględnieniu dyskonta	141 379	15 910	157 289	130 829	15 855	146 684

Dla wszystkich należności z tytułu kaucji od odbiorców oszacowano odpis z tytułu utraty wartości na podstawie analizy portfelowej, przy wykorzystaniu matrycy odpisów w oparciu o dane historyczne skorygowane o wpływ przyszłych czynników.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIEM

3.1. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Kapitał podstawowy obejmuje akcje zwykłe i jest wykazywany według wartości nominalnej (zgodnej ze statutem Jednostki Dominującej oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego).

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej to kwota równa nadwyżce cen obejmowania akcji Jednostki Dominującej ponad ich wartość nominalną. Ujmowana jest w linii Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

Pozostałe kapitały zapasowe tworzone są głównie z zysku lat ubiegłych, w tym kwot obligatoryjnie przekazywanych na kapitał zapasowy zgodnie z wymogami KSH.

Kapitały rezerwowe tworzone są z zysku lat ubiegłych, z przeznaczeniem na cele wskazane w statucie.

Kapitał własny przypisany udziałowcom niekontrolującym stanowi część kapitałów własnych jednostek zależnych objętych konsolidacją pełną, która należy do innych udziałowców aniżeli jednostki wchodzące w skład Grupy.

Kapitał zapasowy Jednostki Dominującej tworzony jest zgodnie z postanowieniami Kodeksu Spółek Handlowych oraz decyzjami akcjonariuszy. Zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, jednakże część kapitału zapasowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega on podziałowi na inne cele.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może odpowiednio kształtować wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy lub wyemitować nowe akcje.

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększałyby wartość dla jej akcjonariuszy.

Kapitał podstawowy

Na 30 czerwca 2022 r. kapitał podstawowy składał się z 12 096 502 akcji o łącznej wartości 1 209 650,20 zł, a struktura Udziałowców posiadających ponad 5% udziału w kapitale zakładowym oraz Członków Zarządu, Rad Nadzorczych lub podmiotów kontrolowanych przez nich prezentowała się następująco:

Akcjonariusz

Wolff & Müller Baubeteiligungen GmbH & Co. KG	
Wolff & Müller Holding GmbH & Co. KG	
Durr Holding GmbH	
DGI Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych kontrolowany przez Dariusza Grzeszczaka	
NATIONALE - NEDERLANDEN Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A (dawniej ING PTE)	
AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva Santander	
Dariusz Grzeszczak	
PKO BP Bankowy Otwarty Fundusz Emerytalny	
Jacek Leczkowski	
Agnieszka Głowacka	
Albert Durr	
Pozostali Akcjonariusze	
Razem	

Liczba akcji	% udziału w kapitale zakładowym
3 592 950	29,69%
261 887	2,16%
12 712	0,11%
1 321 553	10,93%
1 200 000	9,92%
1 183 146	9,78%
1 231 907	10,18%
715 279	5,91%
5 112	0,04%
3 938	0,03%
13 642	0,11%
2 554 376	21,13%
12 096 502	100%

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

Statut Spółki nie przyznaje akcjonariuszom, o których mowa powyżej, żadnych uprawnień osobistych w stosunku do Erbud S.A. w szczególności nie przyznaje prawa do powoływania członków Zarządu ani członków Rady Nadzorczej spółki.

Liczba akcji składających się na zatwierdzony kapitał jest równa liczbie akcji wyemitowanych. Wartość nominalna jednej akcji dla wszystkich serii wynosi 0,10 zł. Żadne akcje nie zostały zarezerwowane dla potrzeb emisji związanych z realizacją opcji umów sprzedaży. Wszystkie wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi nieuprzywilejowanymi. Nie występują żadne ograniczenia praw do akcji, ani ograniczenia zbywalności akcji.

Na dzień publikacji raportu Spółka nie posiadała informacji na temat umów, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Akcje ERBUD S.A. są akcjami zwykłymi na okaziciela i nie są akcjami uprzywilejowanymi. Z akcjami Spółki nie są związane żadne specjalne uprawnienia kontrolne. Statut ERBUD S.A. nie wprowadza także jakichkolwiek ograniczeń odnośnie przenoszenia prawa własności akcji wyemitowanych przez Spółkę, wykonywania prawa głosu, jak również nie zawiera postanowień, zgodnie z którymi prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych. Spółka nie ma wiedzy o jakichkolwiek ograniczeniach co do wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów czy ograniczeniach czasowych dotyczących wykonywania prawa głosu.

W dniu 14 czerwca 2022 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał zmian Statutu Spółki w związku z podjęciem uchwały nr 21/2022 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 20 maja 2022 r. w sprawie umorzenia akcji własnych nabytych przez Spółkę oraz uchwały nr 22/2022 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 20 maja 2022 r. w sprawie obniżenia kapitału zakładowego oraz zmiany Statutu Spółki.

Po zmianie kapitał zakładowy Spółki wynosi 1.209.650,20 zł (jeden milion dwieście dziewięć tysięcy sześćset pięćdziesiąt złotych dwadzieścia groszy) i dzieli się na 12.096.502 (dwanaście milionów dziewięćdziesiąt sześć tysięcy pięćset dwie) akcje zwykłe na okaziciela serii A, o wartości nominalnej 0,10 zł (dziesięć groszy) każda, oznaczone kodem ISIN PLERBUD00012.

W wyniku rejestracji zmian Statutu objętych Uchwałami doszło do umorzenia akcji własnych nabytych przez Spółkę w łącznej liczbie 302.857 akcji, którym odpowiadało łącznie 302.857 głosów w Spółce.

Aktualna wysokość kapitału zakładowego wynosi zatem 1.209.650,20 zł, a kapitał zakładowy dzieli się na 12.096.502 akcje zwykłe na okaziciela serii A, o wartości nominalnej 0,10 zł każda.

Ogólna liczba głosów w Spółce wynikająca z wszystkich wyemitowanych akcji Spółki wynosi 12.096.502 głosy.

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za okres sprawozdawczy, przypisanego zwykłymi akcjonariuszom Spółki, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym. Akcje własne skupione przez Spółkę celem umorzenia są wyłączone z kalkulacji średniej ważonej liczby akcji w prezentowanych okresach.

Dla celów kalkulacji rozwodnionego zysku na akcje, zysk/(strata) netto za okres sprawozdawczy przypisana zwykłymi akcjonariuszom oraz średnia ważona liczba akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym korygowane są o efekt wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych. Rozwodniony zysk na jedną akcję jest równy podstawowemu zyskowi na jedną akcję, ponieważ w Spółce nie występują instrumenty rozwadniające.

Podział (split) akcji dokonany zarówno w okresie sprawozdawczym jaki i po dniu bilansowym koryguje średnią ważoną liczbę akcji zwykłych dla celów wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na akcje we wszystkich prezentowanych okresach.

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2022	Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2021
(Strata netto)/Zysk netto	(1 862)	13 923
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	12 096 502	12 381 679
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł.)	-0,15	1,12

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.2. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

Zobowiązania z tytułu zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne. Na każdy dzień bilansowy pozycje te są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

	30.06.2022	31.12.2021
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	42 742	46 496
Pożyczki	5 052	-
	47 794	46 496
Krótkoterminowe		
Kredyty w rachunku bieżącym	57 511	22 362
Kredyty bankowe	105 666	14 260
Pożyczki	1 421	6 901
	164 598	43 523
Razem zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	212 392	90 019

	30.06.2022	30.06.2022	31.12.2021	31.12.2021
	W walucie funkcjonalnej	W walucie obcej EUR	W walucie funkcjonalnej	W walucie obcej EUR
Kredyty i pożyczki				
Długoterminowe	47 794	-	46 496	-
Krótkoterminowe	164 598	-	37 144	6 379
Razem	212 392	-	83 640	6 379

Pożyczki i kredyty wykazane jako długoterminowe i krótkoterminowe oprocentowane są stopą WIBOR 1M + 1,5%-2,8% oraz 3M Euribor + 2,2%.

Na podane dni bilansowe, wartość godziwa kredytów i pożyczek nie była istotnie różna od wyceny w koszcie zamortyzowanym. Wartość godziwa kredytów i pożyczek jest szacowana za pomocą modeli DCF w oparciu o przepływy pieniężne odzwierciedlające harmonogram spłat otrzymanych kredytów. Założono stopę dyskonta na poziomie WIBOR 1M na dany dzień powiększony o stały procent wyrażający premię za ryzyko. Kredyty i pożyczki długoterminowe wyceniane w koszcie zamortyzowanym są klasyfikowane do drugiego poziomu hierarchii wartości godziwej.

Na dzień bilansowy 30.06.2022 r. Grupa ERBUD posiada dostęp do bankowych i ubezpieczeniowych linii wielocelowych o łącznej wartości 1 926 360 tys. zł., które mogą zostać wykorzystane głównie na kredyty lub gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe. Na dzień bilansowy 30.06.2022 r. Grupa ERBUD wykorzystwała 148 408 tys. zł na zaciągnięcie kredytów oraz 984 413 tys. zł na wykorzystane gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe.

Na dzień bilansowy 31.12.2021 r. Grupa ERBUD posiadała dostęp do bankowych i ubezpieczeniowych linii wielocelowych o łącznej wartości 1 708 251 tys. zł., które mogą zostać wykorzystane głównie na kredyty lub gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe. Na dzień bilansowy 31.12.2021 r. Grupa ERBUD wykorzystwała 69 621 tys. zł na zaciągnięcie kredytów oraz 820 273 tys. zł na wykorzystane gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe.

Kowenanty

W ciągu roku, na dzień 30 czerwca 2022 r. oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego wszystkie kowenanty zostały spełnione, analogicznie jak w roku poprzednim.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.3. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU WYEMITOWANYCH OBLIGACJI

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne. Na każdy dzień bilansowy zobowiązanie to wyceniane jest według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Na dzień bilansowy Grupa posiadała następujące zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji::

Data emisji	Rodzaj wyemitowanych obligacji	Waluta (podać funkcjonalna czy obca)	Oprocentowanie	Termin wykupu	Cel pozyskania finansowania	Wartość nominalna emisji	30.06.2022	31.12.2021
23-09-2021	na okaziciela seria D, zdematerializowanych, niezabezpieczonych	funkcjonalna	WIBOR 6M + 2,6%	23-09-2025	sfinansowanie zwiększonego zapotrzebowania na kapitał obrotowy		75 586	75 586
Razem zobowiązanie z tytułu obligacji na 30.06.2022 r. w tym:							75 586	75 586
długoterminowe							75 000	75 000
krótkoterminowe							586	586

„Wskaźnik Skonsolidowanego Zadłużenia Finansowego Netto” oznacza iloraz wartości Skonsolidowanego Zadłużenia Finansowego Netto oraz wartości Skonsolidowanych Kapitałów Własnych na 30.06.2022r.

0,30

Skonsolidowane zadłużenie długo i krótkoterminowe

338 675

Środki pieniężne

161 251

Skorygowane kapitały własne o wartość firmy i wartości niematerialne i prawne

600 755

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.4. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU LEASINGU

Szczegółowe ujawnienie dotyczące wdrożenia MSSF 16 zaprezentowano w nocie 6.1.

Okres		30.06.2022	31.12.2021
		Wartość nominalna minimalnych opłat	Wartość nominalna minimalnych opłat
Do 1 roku	Krótkoterminowe	16 620	16 502
Powyżej roku	Długoterminowe	43 040	39 161
Wartość nominalna minimalnych opłat		59 660	55 663
Przyszłe koszty z tytułu leasingu		8 963	7 373
Wartość bieżąca minimalnych opłat		50 697	48 290
Do 1 roku	Krótkoterminowe	14 806	15 212
Powyżej roku	Długoterminowe	35 891	33 078

3.5. AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ZADŁUŻENIA

Na 30 czerwca 2022 r. oraz na 31 grudnia 2021 r. zabezpieczenia zobowiązań z tytułu zadłużenia na rzeczowych aktywach trwałych zaprezentowano poniżej.

	30.06.2022	31.12.2021
Rzeczowe aktywa trwałe	36 116	36 601
Razem	36 116	36 601

Informacje dotyczące zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek zawarto w nocie 3.2.

3.6. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

	Aktywa warunkowe		Zobowiązania warunkowe	
	30.06.2022	31.12.2021	30.06.2022	31.12.2021
Pozostałe jednostki				
Gwarancje i poręczenia	195 125	222 716	983 673	956 762
Weksle	153	654	14 204	14 204
Sprawy sporne	1 152	1 152	49 321	48 523
W tym sprawa przeciwko MPL Modlin	-	-	34 381	34 381
Razem	196 430	224 522	1 047 198	1 019 489

Aktywa warunkowe obejmują otrzymane przez Grupę od podwykonawców gwarancje i poręczenia z tytułu gwarancji dobrego wykonania oraz rękojmi.

Zobowiązania warunkowe Grupy natomiast dotyczą przede wszystkim zleceń udzielenia gwarancji przez Grupę oraz przez banki na rzecz kontrahentów Grupy na zabezpieczenie ich roszczeń z tytułu kontraktów budowlanych, głównie gwarancji dobrego wykonania.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.7. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują środki pieniężne w banku i kasie oraz lokaty krótkoterminowe o okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy od dnia założenia.

Grupa posiada środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania. Do grupy tej zalicza przede wszystkim środki stanowiące zabezpieczenie gwarancji bankowych wystawionych w odniesieniu do realizowanych przez Grupę kontraktów budowlanych.

Grupa wykazuje środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w osobnej linii gdyż nie spełniają one definicji środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, ze względu na brak dostępności możliwości ich wykorzystania w krótkim okresie czasu na potrzeby Grupy.

Środki pieniężne utrzymywane na rachunkach bankowych VAT nie spełniają kryteriów prezentacji jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty i są prezentowane w odrębnej linii w bilansie.

Klasyfikacja przyjęta dla celów prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jest zgodna z klasyfikacją tych środków w Sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne na rachunkach VAT i na rachunkach bankowych spełniają test SPPI oraz test modelu biznesowego „utrzymywane w celu ściągnięcia”, w związku z tym wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości ustalonego zgodnie z modelem strat oczekiwanych.

	30.06.2022	31.12.2021
Środki pieniężne w kasie	140	121
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	102 491	363 089
Inne środki pieniężne	43 800	-
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	146 431	363 210

Wartość odpisu z tytułu utraty wartości przez środki pieniężne jest nieistotna

Środki pieniężne na rachunkach bankowych VAT na 30.06.2022 r. wyniosły 14 820 tys. zł. (na 31.12.2021 r. wyniosły 50 745 tys. zł.)

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania na 30.06.2022 r. wyniosły 0. zł. (na 31.12.2021 r. wyniosły 10 855 tys. zł.)

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4.1. ALTERNATYWNE MIERNIKI WYNIKÓW

Zarząd analizuje wyniki segmentów przy użyciu kluczowych wskaźników efektywności takich jak EBIT, skorygowany EBIT, marża EBIT, skorygowana marża EBIT oraz EBITDA i skorygowana EBITDA. Zarząd Grupy uznaje wyżej wymienione miary jako istotne dodatkowe mierniki wyników i dlatego prezentuje je w sprawozdaniu obok mierników zdefiniowanych przez MSSF. Należy mieć na uwadze, że EBIT, marża EBIT i EBITDA nie są to wskaźniki zdefiniowane w MSSF oraz nie stanowią one mierników wystandaryzowanych, dlatego sposoby ich kalkulacji mogą różnić się między różnymi jednostkami na rynku. W związku z tym, wskaźniki te nie powinny być analizowane osobno lub jako substytuty dla miar zdefiniowanych przez MSSF.

EBITDA oraz EBIT to mierniki pokazujące wyniki osiągnięte przez Grupę po eliminacji wpływu podatku dochodowego, kosztów finansowania oraz w przypadku EBITDA, amortyzacji.

EBITDA definiowana jest jako zysk po opodatkowaniu (wynik netto), powiększony o obciążenia z tytułu podatku dochodowego, koszty finansowe oraz amortyzację, a pomniejszony o przychody finansowe. Skorygowana EBITDA jest definiowana jako EBITDA po eliminacji zdarzeń o charakterze jednorazowym.

Grupa definiuje EBIT jako zysk po opodatkowaniu (wynik netto), powiększony o koszty finansowe i pomniejszony o przychody finansowe. Skorygowany EBIT jest definiowany jako EBIT po eliminacji zdarzeń o charakterze jednorazowym.

Marża EBIT jest miernikiem pokazującym rentowność Grupy pomijającym wpływ podatku dochodowego oraz kosztów i przychodów finansowych. Grupa definiuje marżę EBIT (marżę skorygowanego EBIT) jako EBIT (skorygowany EBIT) dzielony przez przychody ze sprzedaży dóbr i usług.

	30.06.2022	30.06.2021
Strata/zysk netto za okres obrotowy	(1 449)	15 230
Podatek dochodowy	7 041	11 422
Zysk brutto	5 592	26 652
Udział w zyskach/ (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	(312)	19
Koszty finansowe	15 161	4 559
Przychody finansowe	8 666	1 328
EBIT	12 399	29 864
Koszty o charakterze jednorazowym	-	(31 458)
Skorygowany EBIT	12 399	61 322
Amortyzacja	16 417	12 461
EBITDA	28 816	42 325
Skorygowany EBITDA	28 816	73 783
Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	1 790 117	1 290 701
Marża EBIT	1%	2%
Skorygowana marża EBIT	1%	5%

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Na potrzeby analizy wyników, Zarząd posługuje się miarą skorygowany EBIT zdefiniowaną powyżej. W danych za pierwsze półrocze 2021r. takimi zdarzeniami było koszty z tytułu wynagrodzeń w formie akcji w kwocie 28.343 tys. zł będące kosztami niepieniężnymi, koszty poniesione w związku z przejściem spółki IKR GmbH w kwocie 3.115 tys. zł.

4.2. SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE

Grupa na podstawie raportowania zarządczego przedstawianego głównemu decydentowi operacyjnemu (tj. Zarządowi Jednostki Dominującej) zidentyfikowała dziewięć podstawowych segmentów sprawozdawczych:

- budownictwo kubaturowe w kraju,
- budownictwo kubaturowe za granicą,
- budownictwo drogowo – inżynieryjne
- segment przemysłu w kraju,
- segment przemysłu za granicą,
- segment hydrotechniki,
- segment odnawialnych źródeł energii,
- budownictwo modułowe z drewna,
- segment pozostały.

Podział działalności na poszczególne segmenty został dokonany poprzez kwalifikację znaczenia działalności na rzecz segmentu. Taki podział odpowiada rozłożeniu zasadniczych ryzyk oraz zwrotów z poniesionych nakładów.

Dane finansowe przygotowywane dla celów sprawozdawczości zarządczej stanowiące podstawę danych na temat segmentów sprawozdawczych oparte są na tych samych zasadach rachunkowości, jakie stosuje się przy sporządzaniu jednostkowych sprawozdań finansowych Grupy.

Zarząd analizuje wyniki segmentów przy użyciu kluczowych wskaźników efektywności takich jak EBIT, marża EBIT oraz EBITDA oraz odpowiednio skorygowane o efekt zdarzeń o charakterze jednorazowym wyżej wymienione miary.

Wartości szacunkowe prezentowane w poprzednich okresach nie uległy istotnej zmianie względem historycznych informacji sporządzonych na dzień 30 czerwca 2022 r.

Główne informacje dotyczące segmentów w okresach sprawozdawczych 01.2022 – 06.2022 oraz 01.2021 – 06.2021

Grupa prowadzi działalność w Polsce oraz za granicą (w Niemczech, Belgii, Francji i Austrii). Przychody od klientów zewnętrznych oraz aktywa w żadnym z krajów poza Polską nie są istotne, stąd zostały zagregowane łącznie i wykazane jako „Zagranica”. W działalności Spółki nie występuje silny efekt sezonowości.

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2022			Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2021		
	Kraj (Polska)	Zagranica	Razem	Kraj (Polska)	Zagranica	Razem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym:						
Przychody rozpoznawane w czasie	1 563 136	226 981	1 790 117	1 183 246	107 455	1 290 701
Przychody rozpoznawane w punkcie w czasie	1 495 277	82 543	1 577 820	1 125 530	47 120	1 172 650
	67 859	144 438	212 297	57 716	60 335	118 051
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	249 961	52 215	302 176	137 387	42 789	180 176

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Dane dotyczące przychodów i wyników oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów sprawozdawczych przedstawiono w poniższej tabeli.

Na potrzeby analizy danych finansowych w segmentach sprawozdawczych, Zarząd Grupy eliminuje wpływ zdarzeń jednorazowych opisanych w nocie 4.1.

										Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2022
	Budownictwo kubaturowe w kraju	Budownictwo kubaturowe za granicą	Budownictwo drogowo- inżynieryjne	Segment przemysłu w kraju	Segment przemysłu za granicą	Segment Hydrotechniki	Segment odnawialnych źródeł energii	Budownictwo o modułowe z drewna	Segment pozostały	Razem działalność kontynuowana
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	904 810	73 333	90 099	131 051	153 648	1 950	431 918	348	2 960	1 790 117
Przychody ze sprzedaży razem	904 810	73 333	90 099	131 051	153 648	1 950	431 918	348	2 960	1 790 117
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy										
Koszt własny sprzedaży	865 803	69 904	86 691	120 564	130 761	1 570	403 246	10	892	1 679 441
Marża na sprzedaży	39 007	3 429	3 407	10 487	22 888	380	28 672	338	2 068	110 676
Marża na sprzedaży %	4%	5%	4%	8%	15%	-	7%	-	70%	6%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(35 883)	(7 117)	(4 298)	(7 898)	(13 091)	(2 113)	(21 622)	(4 127)	(2 128)	(98 277)
Wynik segmentu – EBIT	3 124	(3 688)	(891)	2 589	9 797	(1 733)	7 050	(3 789)	(60)	12 399
Marża EBIT	0%	-5%	-1%	2%	6%	-89%	2%	-1089%	-2%	1%
Udział w zyskach/ (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności							(312)			(312)
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)										(6 495)
Wynik brutto										5 592
Podatek dochodowy										7 041
Wynik netto										(1 449)
Amortyzacja	5 741	994	1 974	2 556	2 721	31	1 763	302	335	16 417
Wynik segmentu – EBITDA	8 865	(2 694)	1 083	5 145	12 518	(1 702)	8 813	(3 487)	275	28 816

Aktywa i zobowiązania

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	136 081	12 323	55 499	53 223	56 332	2 216	131 138	-	-	446 812
Aktywa pozostałe										1 639 660
Aktywa Razem										2 086 472
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	206 902	20 807	25 637	37 648	6 709	-	43 673	-	-	341 376
Pasywa pozostałe										1 745 096
Pasywa Razem										2 086 472
Inne istotne pozycje										
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-	(312)	-	-	(312)
Odwrocenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów	(1 765)	-	(50)	(37)	-	-	-	-	-	(1 852)
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	9 753	189	753	737	3 288	-	2 129	17 671	200	34 720

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

										Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2021	
	Budownictwo kubaturowe w kraju	Budownictwo kubaturowe za granicą	Budownictwo drogowo- inżynieryjne	Segment przemysłu w kraju	Segment przemysłu za granicą	Segment Hydrotechniki	Segment odnawialnych źródeł energii	Budownictwo o modułowe z drewna	Segment pozostały	Razem działalność kontynuowana	
Przychody razem											
Sprzedaż między segmentami	86 265	-	-	-	-	-	-	-	-	86 265	
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	402 486	48 663	95 603	106 831	58 792	-	488 610	-	3 451	1 204 436	
Przychody ze sprzedaży razem	488 751	48 663	95 603	106 831	58 792	-	488 610	-	3 451	1 290 701	
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy											
Koszt własny sprzedaży	453 534	45 983	86 900	98 437	47 696	-	428 526	-	1 684	1 162 760	
Marża na sprzedaży	35 219	2 680	8 702	8 394	11 096	-	60 083	-	1 767	127 941	
Marża na sprzedaży %	7%	6%	9%	8%	19%	-	12%	-	51%	10%	
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(28 316)	(7 244)	(2 319)	(8 522)	(4 691)	(532)	(13 677)	-	(1 318)	(66 619)	
Koszty o charakterze jednorazowym	-	-	-	-	(3 115)	-	(28 343)	-	-	(31 458)	
Wynik segmentu – EBIT	6 901	(4 564)	6 384	(128)	3 290	(532)	18 064	-	449	29 864	
Wynik segmentu - EBIT skorygowany	6 901	(4 564)	6 384	(128)	6 405	(532)	46 407	-	449	61 322	
Marża EBIT	1%	-9%	7%	0%	6%	0%	4%	-	-	7%	
Udział w zyskach/ (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-	19	-	-	19	
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)										(3 231)	
Wynik brutto											26 652
Podatek dochodowy											11 422
Wynik netto											15 230
Amortyzacja	3 657	1 074	1 897	2 649	1 541	-	1 341	-	302	12 461	
Wynik segmentu – EBITDA	10 558	(3 490)	8 281	2 521	4 831	(532)	19 405	-	751	42 325	

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Aktywa i zobowiązania										
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	98 151	61 036	45 660	26 274	50 919	-	148 809	-	-	430 849
Aktywa pozostałe										1 094 824
Aktywa Razem										1 525 673
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	127 176	63 342	19 262	24 374	5 514	-	42 352	-	-	282 020
Pasywa pozostałe										1 243 653
Pasywa Razem										1 525 673
Inne istotne pozycje										
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
Odwroćenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów	(538)	-	(170)	(13)	1	-	(971)	-	-	(1 691)
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	39 364	195	986	311	1 782	-	714	-	111	43 463

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Budownictwo kubaturowe w kraju	Budownictwo kubaturowe za granicą	Budownictwo drogowo- inżynieryjne	Segment przemysłu w kraju	Segment przemysłu za granicą	Segment Hydrotechniki	Segment odnawialnych źródeł energii	Budownictwo o modułowe z drewna	Segment pozostały	Za okres 3 miesiące zakończony 30.06.2022
										Razem działalność kontynuowana
Przychody razem										
Sprzedaż między segmentami	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	492 111	33 869	49 138	75 718	77 059	715	294 494	226	2 838	1 026 168
Przychody ze sprzedaży razem	492 111	33 869	49 138	75 718	77 059	715	294 494	226	2 838	1 026 168
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy										
Koszt własny sprzedaży	470 508	31 289	47 890	68 867	69 044	461	276 045	10	1 032	965 146
Marża na sprzedaży	21 604	2 580	1 247	6 850	8 016	254	18 449	216	1 806	61 022
Marża na sprzedaży %	4%	8%	3%	9%	10%	36%	6%	96%	64%	6%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(19 897)	(3 543)	(1 679)	(4 240)	(6 191)	(2 113)	(12 941)	(1 257)	(1 488)	(53 349)
Wynik segmentu – EBIT	1 706	(963)	(431)	2 611	1 824	(1 859)	5 508	(1 041)	318	7 673
Marża EBIT	0%	-3%	-1%	3%	2%	-260%	2%	-460%	11%	1%
Udział w zyskach/ (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności							(197)			(197)
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)										(4 347)
Wynik brutto										3 129
Podatek dochodowy										4 688
Wynik netto										(1 559)
Amortyzacja	2 777	634	1 003	1 744	1 572	31	904	76	170	8 911
Wynik segmentu – EBITDA	4 484	(329)	571	4 354	3 397	(1 828)	6 412	(965)	488	16 584
Aktywa i zobowiązania										
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	136 081	12 323	55 499	53 223	56 332	2 216	131 138	-	-	446 812

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Aktywa pozostałe										1 639 660
Aktywa Razem										2 086 472
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	206 902	20 807	25 637	37 648	6 709	-	43 673	-	-	341 376
Pasywa pozostałe										1 745 096
Pasywa Razem										2 086 472

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Budownictwo kubaturowe w kraju	Budownictwo kubaturowe za granicą	Budownictwo drogowo-inżynierskie	Segment przemysłu w kraju	Segment przemysłu za granicą	Segment Hydrotechniki	Segment odnawialnych źródeł energii	Budownictwo modułowe z drewna	Segment pozostały	Za okres 3 miesięcy zakończony 30.06.2021 Razem działalność kontynuowana
Przychody razem										
Sprzedaż między segmentami	32 880	-	-	-	-	-	-	-	-	32 880
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	252 799	10 278	70 169	65 396	34 700	-	285 073	-	2 756	721 171
Przychody ze sprzedaży razem	285 679	10 278	70 169	65 396	34 700	-	285 073	-	2 756	754 051
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy										
Koszt własny sprzedaży	269 456	10 279	61 547	60 440	28 617	-	252 388	-	1 105	683 832
Marża na sprzedaży	16 223	(1)	8 622	4 956	6 083	-	32 685	-	1 651	70 219
Marża na sprzedaży %	6%	0%	12%	8%	18%	0%	11%	0%	60%	9%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(16 399)	(3 078)	(1 423)	(4 187)	(5 394)	(221)	(7 531)	-	(1 225)	(39 458)
Wynik segmentu – EBIT	(176)	(3 079)	7 199	769	689	(221)	25 154	-	426	30 761
Marża EBIT	0%	-30%	10%	1%	11%	0%	9%	0%	15%	8%
Udział w zyskach/ (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności							19			19
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)										(2 065)
Wynik brutto										28 715
Podatek dochodowy										7 667
Wynik netto										21 048
Amortyzacja	1 763	789	1 387	1 856	973	-	702	-	(269)	7 201
Wynik segmentu – EBITDA	1 587	(2 290)	8 586	2 625	1 662	(221)	25 856	-	157	37 962
Aktywa i zobowiązania										
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	98 151	61 036	45 660	26 274	50 919	-	148 809	-	-	430 849

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Aktywa pozostałe										1 094 824
Aktywa Razem										1 525 673
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	127 176	63 342	19 262	24 374	5 514	-	42 352	-	-	282 020
Pasywa pozostałe										1 243 653
Pasywa Razem										1 525 673
Inne istotne pozycje										

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4.3. KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2022	Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2021	Za okres 3 miesięcy zakończony 30.06.2022	Za okres 3 miesięcy zakończony 30.06.2021
	Dane niebadane	Dane niebadane	Dane nipo­dlegające przeglądowi	Dane nipo­dlegające przeglądowi
Usługi obce	1 012 758	698 085	613 937	396 788
w tym usługi obce od podwykonawców	828 377	655 774	529 811	208 040
Zużycie materiałów i energii	573 729	333 088	361 863	200 646
Koszty świadczeń pracowniczych	237 813	200 380	125 425	119 977
W tym wynagrodzenia w formie akcji	-	28 343	-	-
Amortyzacja	16 417	12 461	8 911	7 201
Podatki i opłaty	10 170	5 726	5 194	2 896
Pozostałe koszty rodzajowe	11 835	12 517	4 874	9 219
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	1 962	1 497	1 391	1 478
Koszty według rodzaju razem	1 864 684	1 263 754	1 121 595	738 205
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku i rozliczeń międzyokresowych kosztów dotycząca kontraktów budowlanych	(87 074)	799	(104 465)	(14 457)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(6 128)	(5 451)	(3 364)	(2 764)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(92 041)	(96 342)	(48 620)	(37 152)
W tym wynagrodzenia w formie akcji	-	(28 343)	-	(28 343)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 679 441	1 162 760	965 146	683 832

4.4. OPODATKOWANIE

Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego jest ujmowane na podstawie oszacowania kierownictwa dotyczącego średniej ważonej efektywnej rocznej stawki podatku dochodowego, jakiej oczekuje się w pełnym roku obrotowym. Szacowana średnia roczna stawka podatku za okres sprawozdawczy wynosi 126%, w porównaniu z 75% za cały okres roku ubiegłego. Po eliminacji zdarzeń jednorazowych w roku ubiegłym (sprzedaż akcji ONDE) oraz bieżącym (skup akcji własnych ONDE) średnia roczna stawka podatku za okres sprawozdawczy jest zbieżna ze stawką podatku za rok ubiegły.

Grupa generuje całość dochodów do opodatkowania w Polsce, w związku z czym podlega opodatkowaniu na podstawie Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych („CIT”). Standardowa stawka podatku dochodowego od osób prawnych wynosi 19%. W obszarach, w których przepisy podatkowe podlegają interpretacji, Zarząd od czasu do czasu weryfikuje podejście do sporządzenia deklaracji podatkowych. W uzasadnionych przypadkach tworzone są rezerwy na oczekiwane zobowiązania podatkowe.

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Uzgodnienie efektywnej stawki podatku dochodowego przedstawia poniższa tabela:

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2022	Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2021
Wynik brutto przed opodatkowaniem	5 592	26 652
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce - 19%	1 062	5 064
Dodatkowe obciążenie wynikające ze stawki przekraczającej 19% w Niemczech	3 649	989
Nadwyżka przychodów nieopodatkowanych nad kosztami niebędącymi kosztami uzyskania przychodów	2 330	905
Różnice trwałe - koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	-	4 464
Podatek wykazany w wyniku finansowym	7 041	11 422
Podatek bieżący	11 497	7 472
Podatek odroczony	(4 456)	3 950
Efektywna stopa podatkowa	125,94%	42,85%

Poniższa tabela przedstawia zmiany aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego w roku obrotowym:

	Wpływ na			Wpływ na			
	1 stycznia 2021	Wynik netto	Pozostałe całkowite dochody	31 grudnia 2021	Wynik netto	Pozostałe całkowite dochody	30 czerwca 2022
Aktywa z tytułu podatku odroczonego							
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa oraz podatkowa produkcja w toku	55 919	14 811	-	70 730	43 659	-	114 389
Rezerwy	11 351	333	-	11 684	2 839	-	14 523
Strata podatkowa	4 189	(1 050)	-	3 139	3 233	-	6 372
Naliczone wynagrodzenia i obciążenia	715	1 884	-	2 599	(1 610)	-	989
Odpisy aktualizujące wartość należności	6 237	(258)	-	5 979	(1 359)	-	4 620
Inne zobowiązania finansowe	2 349	1 214	-	3 563	(1 129)	-	2 434
Koszty następnych okresów	693	-	-	693	(650)	-	43
Pozostałe	2 700	(441)	(25)	2 234	1 452	100	3 786
Razem	84 153	16 493	(25)	100 621	46 435	100	147 156
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego							
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	31 419	14 732	-	46 151	39 334	-	85 485
Przeszacowanie aktywów do wartości godziwej	4 923	(1 099)	7 303	11 127	(222)	6 796	17 701
Wycena bilansowa oraz dyskonto zobowiązań	809	179	-	988	1 086	-	2 074
Naliczone odsetki od zadłużenia	292	462	-	754	27	-	781
Zarachowane przychody	579	(92)	-	487	(37)	-	450
Pozostałe	1 486	734	(5)	2 215	1 791	86	4 092
Razem	39 508	14 916	7 298	61 722	41 979	6 882	110 583
Kompensata aktywów i zobowiązań	39 508			51 125			93 800
Stan po kompensacie	46 911			60 093			70 139
Aktywa	45 778			49 496			53 356
Zobowiązania	1 133			10 597			16 783
Wpływ netto zmian w okresie		1 577	(7 323)		4 456	(6 782)	

4. NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

W okresie zakończonym 30 czerwca 2022 oraz 31 grudnia 2021 nie wystąpiły ujemne pozycje różnic przejściowych, od których nie ujęto aktywa z tytułu podatku odroczonego.

W tabeli poniżej zawarto okresy realizacji aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

	30.06.2022		31.12.2021	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Krótkoterminowe	120 626	74 531	70 885	42 940
Długoterminowe	26 530	36 052	29 736	18 782
Razem	147 156	110 583	100 621	61 722

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

5.1. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Zgodnie z MSSF 9 Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- Instrumenty pochodne wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń.

Z wyżej podanych kategorii, Grupa posiada tylko pozycje wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego stanowią przede wszystkim:

- Nota 5.1.2. Aktywa finansowe – udzielone pożyczki
- Nota 2.1. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje
- Nota 6.4. Należności z tytułu dostaw i usług
- Nota 6.4. Należności pozostałe
- Nota 4.2. Aktywa z tytułu kontraktów budowlanych
- Nota 3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty
- Nota 3.7. Środki pieniężne na rachunku VAT
- Nota 3.7. Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania
- Nota 5.1. Inne aktywa finansowe (w tym udzielone pożyczki)

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu obejmują głównie:

- Nota 2.1. Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje
- Nota 4.2. Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych
- Nota 6.8. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług
- Nota 6.8. Zobowiązania pozostałe
- Noty 3.2. Zadłużenie

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

5.1.1. AKTYWA FINANSOWE

Grupa posiadała na 30 czerwca 2022 r. oraz na 31 grudnia 2021 r. następujące pozycje wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa finansowe:

	30.06.2022	31.12.2021
Nota 5.1.2. Udzielone pożyczki	17 899	38 852
Pozostałe	4 440	1 240
Razem	22 339	40 092
Długoterminowe	12 918	11 525
Krótkoterminowe	9 421	28 567

5.1.2. AKTYWA FINANSOWE – UDZIELONE POŻYCZKI

Instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek („SPPI” ang. Solely payment of principal and interest), są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Na moment początkowego ujęcia te aktywa finansowe ujmują się w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne. Przychody z tytułu odsetek wycenia się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji „przychody z tytułu odsetek”, w przychodach finansowych . Odpisy z tytułu utraty wartości prezentuje w pozycji „ Odwrócenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów z klientami”.

Wartość aktywów finansowych jest aktualizowana o odpis z tytułu utraty wartości wyliczony metodą oczekiwanych strat kredytowych (expected credit loss). Grupa stosuje trzystopniowy model utraty wartości dla aktywów finansowych:

- Poziom 1 – salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia lub mają niskie ryzyko kredytowe. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy (tj. całkowita oczekiwana strata kredytowa pomnożona jest przez prawdopodobieństwo, że strata wystąpi w ciągu następujących 12 miesięcy);
- Poziom 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości; oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa;
- Poziom 3 – obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.

Jeżeli udzielone pożyczki mają niskie ryzyko kredytowe, odpis na oczekiwane straty kredytowe ujęty w ciągu danego okresu ogranicza się do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych.

W zakresie w jakim zgodnie z powyższym modelem konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Grupa uwzględnia następujące przesłanki przy dokonywaniu tej oceny:

- pożyczka jest przeterminowana o co najmniej 30 dni;
- nastąpiły zmiany legislacyjne, technologiczne lub makroekonomiczne, które mają znaczący negatywny wpływ na dłużnika;
- pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym pożyczki lub innej pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy, np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków czy renegecja warunków ze względu na trudności finansowe itp.
- dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian na swoim rynku.

Aktywa finansowe są spisywane, w całości lub w części, kiedy Grupa wyczerpie praktycznie wszystkie działania w zakresie ściągnięcia i uzna, że nie można już racjonalnie oczekiwać odzyskania należności. Zazwyczaj następuje to, gdy składnik aktywów jest przeterminowany co najmniej 360 dni.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Pożyczki nie są przeterminowane na dzień bilansowy. Z udzielonymi pożyczkami wiąże się ryzyko kredytowe oraz ryzyko walutowe, które zostały opisane odpowiednio w Nocie 5.2.

5.2. ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Grupa w toku prowadzonej działalności narażona jest na następujące istotne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe (w tym ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych), ryzyko kredytowe oraz ryzyko płynności. Za ustalenie zasad zarządzania powyższymi ryzykami oraz ich weryfikację odpowiada Zarząd ERBUD SA.

5.2.1. RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO WALUTOWE

W ramach podstawowej działalności operacyjnej Grupa nie zawiera kontraktów budowlanych, które są denominowane w EUR.

W odniesieniu do należności i zobowiązań wynikających z zawartych umów na zakupy materiałów, z tytułu których nastąpią płatności w EUR oraz w odniesieniu do udzielonych pożyczek denominowanych w EUR Grupa ustaliła, że ryzyko jest nieistotne.

5.2.2. RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO STÓP PROCENTOWYCH

Ryzyko stóp procentowych występuje głównie w związku z korzystaniem przez Grupę z zadłużenia, tj. kredytów bankowych i pożyczek (nota 3.2.) oraz leasingu (nota 3.4.).

Ponadto Grupa lokuje wolne środki pieniężne częściowo w inwestycje o zmiennej stopie procentowej (lokaty) oraz udziela pożyczek w oparciu o zmienną stopę procentową.

Aktywa i zobowiązania oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych. Natomiast oprocentowane według stopy stałej (udzielane pożyczki – Nota 5.1.2.) naraża ERBUD na ryzyko zmiany wartości godziwej, niemniej jednak ze względu na fakt, iż Grupa nie wycenia tych pozycji do wartości godziwej, wpływ ten nie jest odzwierciedlany w sprawozdaniu finansowym.

ERBUD monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz dokonuje prognoz stóp procentowych.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu kontraktów budowlanych

W celu ochrony przed ryzykiem kredytowym wynikającym z należności związanych z realizacją kontraktów budowlanych (tj. należności z tytułu dostaw i usług, należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucji oraz z wyceny kontraktów budowlanych), w Grupie funkcjonuje polityka oceny i weryfikacji ryzyka kredytowego związanego ze wszystkimi kontraktami, zarówno na etapie przed ofertowym, jak i w trakcie realizacji. Każdy kontrahent przed podpisaniem umowy jest oceniany pod kątem możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych. W przypadku negatywnej oceny zdolności płatniczych kontrahenta, przystąpienie do kontraktu jest uzależnione od ustanowienia adekwatnych zabezpieczeń finansowych lub majątkowych. Ponadto, w umowach z inwestorami zawierane są klauzule przewidujące prawo do wstrzymania realizacji robót, jeżeli występuje opóźnienie w przekazaniu należności za wykonane usługi. W miarę możliwości tworzy się również zapisy umowne warunkujące dokonywanie płatności podwykonawcom od wpływu środków od inwestora.

W Grupie nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego związana z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz należnościami z tytułu kontraktów budowlanych – kaucji oraz z wyceny kontraktów budowlanych.

Zmiany odpisu aktualizującego wartość należności zaprezentowano w Nocie 6.4

5.2.3. RYZYKO PŁYNNOŚCI

W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności, Grupa utrzymuje odpowiednią ilość środków pieniężnych oraz zbywalnych papierów wartościowych, a także zawiera umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności. Do finansowania zakupów inwestycyjnych Grupa wykorzystuje środki własne lub długoterminowe umowy leasingu finansowego, zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Grupa stosuje politykę ograniczającą zaangażowanie kredytowe wobec poszczególnych instytucji finansowych oraz emitentów papierów dłużnych, które są nabywane w ramach lokowania okresowych nadwyżek środków pieniężnych.

Zarządzanie płynnością wspomagane jest obowiązującym systemem raportowania prognoz płynności przez Grupę.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 30 czerwca 2022 r. według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

	30.06.2022					
	Poniżej 3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdyktowane	Wartości bilansowe
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	5 183	161 766	51 137	5 178	223 264	212 392
Zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji	-	586	75 000	-	75 586	75 000
Zadłużenie z tytułu leasingu	3 877	12 382	38 405	2 086	56 750	50 697
Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	10 351	135 869	12 057	5 479	163 756	157 289
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	413 653	-	-	-	413 653	413 653
Razem	433 064	310 603	176 599	12 743	933 009	909 031

	31.12.2021					
	Poniżej 3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdyktowane	Wartości bilansowe
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	1 515	42 145	50 538	46	94 244	90 019
Zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji	-	586	75 000	-	75 586	75 000
Zadłużenie z tytułu leasingu finansowego	3 601	14 880	31 942	5 240	55 663	48 290
Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	8 636	124 664	12 303	5 115	150 718	146 684
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	361 356	817	958	-	363 131	363 131
Razem	375 108	183 092	170 741	10 401	739 342	723 124

6. NOTY POZOSTAŁE

6. NOTY POZOSTAŁE

6.1. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Najistotniejsze pozycje rzeczowych aktywów trwałych stanowią grunty, budynki i budowle. Znacząca pozycją są również środki trwałe w budowie. Poza tym Grupa posiada również urządzenia techniczne i maszyny.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Grupa w przypadku zidentyfikowania przesłanek do możliwości wystąpienia rzeczowych aktywów trwałych przeprowadza test na utratę wartości w oparciu o oszacowanie wartości odzyskiwalnej danego aktywa trwałego. Wartość odzyskiwalna jest określana jako wyższa z dwóch: wartość, jaka jest możliwa do uzyskania przy sprzedaży danego aktywa trwałego pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa kalkulowana w oparciu o zdyskontowane przepływy pieniężne, które zostaną wypracowane przez dane aktywo trwałe lub zespół aktywów.

W wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych Grupa ujmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. Do wartości początkowej zalicza się również koszt części zamiennych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania, tj. Spółka z Grupy ERBUD oczekuje, że części zamienne będą wykorzystywane przez okres dłuższy niż jeden rok i jest możliwe ich przypisanie do konkretnej pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, ujmowane są w wyniku finansowym w momencie poniesienia.

Grupa corocznie dokonuje weryfikacji wartości końcowej, okresu użytkowania oraz metody amortyzacji składników rzeczowych aktywów trwałych. Weryfikacje przeprowadzone na 31 grudnia 2021 oraz 31 grudnia 2020 nie skutkowały zmianą pozostałych szacowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji czy wartości końcowych środków trwałych.

Stawki amortyzacji wynoszą według poszczególnych klas środków trwałych (w tym również prawa do użytkowania aktywów należących do danej kategorii):

- Budynki i budowle – 2% - 4,5%
- Urządzenia techniczne i maszyny – 6% - 30%
- Środki transportu – 12,5% - 20%
- Pozostałe – 10% - 33%
- Grunty nie podlegają amortyzacji.

Prawa do użytkowania aktywów są amortyzowane przez okres odzwierciedlający czas, na jaki zawarto umowy. Dla posiadanych przez Grupę środków trwałych w leasingu, stawki amortyzacji są zbieżne ze stawkami amortyzacji dla własnych aktywów należących do tej samej kategorii, gdyż okres leasingu odpowiada okresowi ekonomicznej użyteczności danego aktywa (uwzględniając opcje przedłużenia) lub umowa zawiera opcję nabycia składnika aktywów i jest rozsądnie pewne iż Grupa z tej opcji skorzysta.

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości poniesionych kosztów bezpośrednio związanych z nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowania, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy.

6. NOTY POZOSTAŁE

Polityka rachunkowości dotycząca leasingu stosowana od 1 stycznia 2019 roku:

Leasingi ujmowane są jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania do zapłaty za te prawa w dniu, w którym leasingowane aktywa dostępne są do użytkowania przez Grupę. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania zaprezentowano w notcie 6.1.

W dacie rozpoczęcia leasingu, zobowiązania leasingowe wyceniane są w kwocie równej bieżącej wartości następujących płatności leasingowych za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów w okresie leasingu:

- stałe płatności (w tym zasadniczo stałe płatności), pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe;
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki;
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej;
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji;
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Opłaty leasingowe są dyskontowane przy użyciu stopy procentowej leasingu, jeśli stopę tę można z łatwością ustalić, lub krańcowej stopy oprocentowania długu leasingobiorcy.

Każda opłata leasingowa jest alokowana pomiędzy zobowiązanie a koszt finansowy. Po początkowym ujęciu, zobowiązania leasingowe są wyceniane przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartości bilansowe zobowiązań są aktualizowane w celu odzwierciedlenia zmiany w zakresie szacunku okresu leasingu, opcji wykupu, zmiany w opłatach leasingowych i gwarantowanej wartości końcowej oraz modyfikacji umowy leasingu.

Okres leasingu to nieodwoływalny okres leasingu; okresy objęte opcją przedłużenia i wcześniejszego zakończenia leasingu są uwzględnione w okresie leasingu, jeśli istnieje rozsądna pewność, że leasing będzie przedłużony lub umowa nie zostanie wcześniej zakończona.

6. NOTY POZOSTAŁE

Zadłużenie z tytułu leasingu opisano w Nocie 3.4.

	Grunty w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Wartości niematerialne i prawne	Razem
Wartość netto na 1 stycznia 2021 r.	13 554	29 772	15 361	26 367	5 149	1 942	12 009	104 154
Zwiększenia:								
Zakup	13 836	24 569	3 426	2 751	14 115	25 602	312	84 611
Leasing	-	-	1 331	13 894	-	-	-	15 225
Przyjęcie środków trwałych	566	4 066	959	1 232	1 121	-	36	7 980
Pozostałe, w tym korekty reklasyfikacyjne	-	1 113	19	151	(168)	(4 346)	(1 013)	(4 244)
Zmniejszenia:								
Amortyzacja	215	8 409	6 288	9 473	1 844	-	1 420	27 649
Sprzedaż oraz likwidacja	-	-	69	2 107	11	-	8	2 195
Przemieszczenia wewnętrzne	-	-	-	-	-	8	(8)	-
Pozostałe	-	-	-	(7)	-	-	-	(7)
Różnice kursowe z przeliczenia	(2)	(23)	4	(11)	(5)	4	(17)	(50)
Wartość netto na 31 grudnia 2021 r.	27 739	51 088	14 743	32 811	18 357	23 194	9 907	177 839
Wartość netto na 1 stycznia 2022 r.	27 739	51 088	14 743	32 811	18 357	23 194	9 907	177 839
Zwiększenia:								
Zakup	-	249	1 567	2 021	1 535	28 146	1 202	34 720
Leasing	-	-	171	8 723	94	-	-	8 988
Pozostałe, w tym korekty reklasyfikacyjne	-	281	-	-	9	(257)	-	33
Zmniejszenia:								
Amortyzacja	107	5 206	3 120	5 739	1 438	-	807	16 417
Sprzedaż oraz likwidacja	-	-	2	497	-	-	-	499
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	8	8
Różnice kursowe z przeliczenia	18	158	12	135	109	16	86	534
Wartość netto na 30 czerwca 2022 r.	27 650	46 570	13 371	37 454	18 666	51 099	10 380	205 190

Prawo do użytkowania aktywów w leasingu, zobowiązania leasingowe

Przyjęto następujące uproszczenia dozwolone przez MSSF16:

- nie aktywuje się umów leasingowych w odniesieniu do aktywów niskocennych (poniżej 15 tys. zł),
- pomija się umowy, które ulegną rozwiązaniu w ciągu bieżącego roku,

Grupa nie zawierała w trakcie okresów, którego dotyczą sprawozdania umów leasingu na okres krótszy niż 12 m-cy. Zawierane umowy leasingu nie posiadały elementu zmiennego wynagrodzenia dla leasingodawcy.

Opłaty związane z wszystkimi leasingami krótkoterminowymi i leasingami niskocennych aktywów są ujmowane liniowo jako koszt w wyniku finansowym. Na moment pierwszego zastosowania standardu, dla wszystkich leasingów, za wyjątkiem leasingów krótkoterminowych i leasingów niskocennych aktywów, wcześniej sklasyfikowanych jako leasing operacyjny:

6. NOTY POZOSTAŁE

Dane dotyczące zastosowania MSSF 16 zaprezentowano w poniższych tabelach

	GRUNTY	BUDYNKI I BUDOWLE	URZĄDZENIA TECHNICZNE I MASZYNY	ŚRODKI TRANSPORTU	POZOSTAŁE ŚRODKI TRWAŁE	RAZEM
Wartość netto na dzień 01.01.2021	4 276	12 072	7 201	17 246	82	40 877
Zwiększenie z tytułu przyjęcia w leasing	-	-	1 331	15 186	-	16 517
Zwiększenie z tytułu nakładów na rzeczowe aktywa trwałe w budowie oraz zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	(929)	-	(929)
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania - z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	(10)	(179)	(2 085)	-	(2 274)
Amortyzacja	(190)	(5 556)	(1 937)	(5 823)	(17)	(13 523)
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia wynikające z przekwalifikowania - z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	(32)	(696)	-	(728)
wartość netto na dzień 31.12.2021	4 086	6 506	6 384	22 899	65	39 940
Wartość netto na dzień 01.01.2022	4 086	6 506	6 384	22 899	65	39 940
Zwiększenie z tytułu przyjęcia w leasing	-	-	171	11 602	-	11 773
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania - z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	(698)	-	(698)
Amortyzacja	(94)	(1 456)	(1 026)	(3 830)	(9)	(6 415)
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia wynikające z przekwalifikowania - z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	(1)	(250)	-	(251)
wartość netto na dzień 30.06.2022	3 992	5 050	5 528	29 723	56	44 349

6. NOTY POZOSTAŁE

6.2. WARTOŚĆ FIRMY

Wartość firmy powstaje w wyniku rozliczenia nabycia przedsięwzięć metodą nabycia – szczegóły opisano poniżej.

Zasady rachunkowości dotyczące utraty wartości firmy opisano w notcie 6.3.

Wartość firmy na początek okresu

Zwiększenia

Różnice kursowe z przeliczenia

Wartość firmy na koniec okresu

W tym z tytułu nabycia:

ONDE S.A.

Erbud Holding GmbH

Pozostałe

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2022	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2021
Wartość firmy na początek okresu	41 240	40 667
Zwiększenia	-	630
Różnice kursowe z przeliczenia	312	(57)
Wartość firmy na koniec okresu	41 552	41 240
W tym z tytułu nabycia:		
ONDE S.A.	18 274	18 274
Erbud Holding GmbH	17 954	17 642
Pozostałe	5 324	5 324

6.3. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH

Grupa przeprowadza testy na utratę wartości aktywów trwałych jeżeli zachodzą przesłanki utraty wartości oraz dodatkowo co najmniej raz w roku dla wartości firmy. Wartość odzyskiwaną ustala się na najniższym możliwym poziomie, tj. dla pojedynczego składnika aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do której dany składnik aktywów należy.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy ocenia się, czy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składnika bądź grupy rzeczowych aktywów trwałych. Jeśli przesłanki takie istnieją, ustala się szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika (wartość odzyskiwalną) i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat. Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia również czy występują przesłanki wskazujące na to, że ujęty w poprzednich okresach odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości powinien być zmniejszony lub całkowicie odwrócony.

Utrata wartości firmy

Wartość firmy podlega testowi na utratę wartości przynajmniej raz w roku. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu jako pomniejszenie wartości firmy i odnoszona w rachunek wyników, dodatkowo nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach sprawozdawczych.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. W przypadku zbycia działalności wchodzącej w skład ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została przypisana wartość firmy, odnosząca się do zbytej działalności wartość firmy uwzględnia się w wartości bilansowej przy ustalaniu zysku lub straty z tytułu zbycia.

Utrata wartości firmy

Wartość firmy przyporządkowuje się do ośrodków Grupy wypracowujących środki pieniężne. Dla wartości firmy powstałej przy nabyciu akcji ONDE S.A. przez Erbud SA przyjmuje się, że ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne jest całość segmentu inżynierijno-drogowego dotycząca Spółki ONDE S.A.

W przypadku ONDE SA wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne ustala się na podstawie wyceny akcji ONDE SA na GPW w Warszawie.

6. NOTY POZOSTAŁE

Dla wartości firmy powstałej przy nabyciu Grupy Erbud Holding przez Erbud SA przyjmuje się, że ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne jest całość segmentu przemysłu za granicą dotycząca Grupy Erbud Holding.

Wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne ustala się na podstawie wartości użytkowej ośrodka, oszacowanej na podstawie modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wyliczenia te wykorzystują projekcje przepływów pieniężnych w okresie trzyletnim. Przepływy pieniężne wykraczające poza okres trzyletni oszacowano na stałym poziomie. Stopa wzrostu nie przewyższa długoterminowej przeciętnej stopy wzrostu dla branży przemysłu zagranicą, w której funkcjonuje ośrodek wypracowujący środki pieniężne. W wyliczeniach przyjęto przeciętną marżę brutto na poziomie 14,8%, natomiast wykorzystana stopa dyskontowa wyniosła 4,0%. Zarząd ustalił budżetowaną marżę brutto na podstawie wyników historycznych oraz swoich przewidywań co do rozwoju rynku. Średnie ważone przeciętne stopy wzrostu zgodne są z prognozami przedstawionymi w raportach branżowych. Zastosowana stopa dyskonta to stopa, odzwierciedlająca konkretne zagrożenia dotyczące poszczególnych segmentów.

W roku 2022 oraz w 2021 przeprowadzono analizę i nie zidentyfikowano przesłanek do tworzenia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika bądź grupy rzeczowych aktywów.

Test na utratę wartości przez wartość firmy, który został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2021 r., nie wykazał potrzeby dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

6.4. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE

Do należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałych Grupa ERBUD zalicza przede wszystkim należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych (głównie z tytułu wystawionych faktur wynikających z realizacji przez Grupę kontraktów budowlanych) oraz należności budżetowe, w tym należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz z tytułu podatku od towarów i usług

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 30 do 180 dni, ujmowane są w wartości nominalnej, tj. według kwot pierwotnie zafakturowanych. Należności z tytułu dostaw i usług utrzymywane są w celu ściągnięcia oraz spełniają test SPPI w związku z tym na dzień bilansowy pozycje te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem ewentualnego odpisu aktualizującego.

MSSF 9 wymaga oszacowania oczekiwanej straty dla aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy wystąpiły, czy też nie, przesłanki na utratę wartości. W przypadku należności handlowych, Grupa stosuje podejście uproszczone i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu początkowego ujęcia należności. Dla należności handlowych, które w oparciu o przeprowadzoną analizę portfelową zostały ocenione jako należności, które nie utraciły wartości, oszacowanie ewentualnych odpisów aktualizacyjnych jest oparte na wykorzystaniu matrycy odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych (okresów przeterminowania), przy zastosowaniu współczynnika niewypełnienia zobowiązania. Współczynnik niewypełnienia zobowiązania ustala się w oparciu o dane historyczne (wyliczone na bazie ostatnich 5 lat) skorygowane o wpływ przyszłych czynników.

W analogiczny sposób Grupa kalkuluje odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla należności z tytułu kaucji oraz aktywów z tytułu kontraktów budowlanych; salda w odniesieniu do których termin płatności nie upłynął zaliczane są do przedziału „nieprzeterminowane” w matrycy odpisów a odpis liczony jest przy uwzględnieniu współczynnika nieściągalności dla należności nieprzeterminowanych.

Dla należności handlowych, dla których istnieją przesłanki do utraty wartości (np. należności sporne), utworzono specyficzne dodatkowe odpisy w zależności od indywidualnej oceny ich odzyskiwalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny (dotyczy należności z tytułu kaucji), wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

6. NOTY POZOSTAŁE

	30.06.2022			31.12.2021		
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto
Należności z tytułu dostaw i usług	825 125	48 117	777 008	640 580	45 933	594 647
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	11 660	-	11 660	3 207	-	3 207
Pozostałe należności budżetowe	35 053	-	35 053	23 037	-	23 037
Pozostałe należności	22 533	1 187	21 346	32 002	1 210	30 792
Razem	894 371	49 304	845 067	698 826	47 143	651 683

Zmiany odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług zaprezentowano w tabeli poniżej.

	Za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2022	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2021
Odpisy aktualizujące na początek okresu	47 143	37 352
Utworzenie/(odwrócenie) odpisów indywidualnych	466	10 982
Utworzenie/(odwrócenie) odpisów wg matrycy odpisów	1 772	651
Wykorzystanie odpisów indywidualnych	(290)	(2 019)
Pozostałe	50	156
Różnice kursowe z przeliczenia	163	21
Odpisy aktualizujące na koniec okresu, w tym	49 304	47 143
Odpis wyliczony na bazie matrycy	10 816	3 862
Odpis indywidualny	38 488	43 281

	30.06.2022	31.12.2021
Należności nieprzeterminowane	618 019	466 892
Należności przeterminowane	158 989	127 755
Do 1 miesiąca	22 757	33 929
1-3 miesięcy	35 818	15 534
3-6 miesięcy	13 439	2 741
6 miesięcy - 1 rok	17 785	20 463
Powyżej 1 roku	69 190	55 088
Razem należności z tytułu dostaw i usług netto	777 008	594 647

Na należności sporne zostały utworzone odpisy aktualizujące w oparciu o oszacowane zdyskontowane przepływy pieniężne.

6. NOTY POZOSTAŁE

6.5. POZOSTAŁE AKTYWA

Pozycja Ubezpieczenia to przedpłaty dokonywane przez Grupę z tytułu umów ubezpieczeń dotyczących przyszłych okresów sprawozdawczych. Ujmowane są one w ramach rachunku wyników stosownie do upływu czasu.

W pozycji Przedpłaty Grupa ujmuje kwoty uiszczone na poczet zawartych umów przedwstępnych nabycia udziałów w Spółkach niespełniające definicji derywatów zgodnie z MSSF 9.

	30.06.2022	31.12.2021
Przedpłaty	-	6 738
Ubezpieczenia	9 195	6 767
Pozostałe	3 018	380
Razem	12 213	13 885

6.6. REZERWY

Rezerwy obejmują głównie rezerwy na naprawy gwarancyjne, rezerwy na świadczenia pracownicze i świadczenia po okresie zatrudnienia oraz rezerwy na sprawy sądowe i sporne.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych wynikają z udzielania przez Grupę gwarancji na świadczone usługi budowlane. Rezerwę tworzy się w wysokości ustalonej wskaźnikiem procentowym będącym ilorazem historycznie poniesionych kosztów na naprawy gwarancyjne oraz historycznie ujętych przychodów z tytułu realizacji kontraktów budowlanych. Koszty rezerwy na naprawy gwarancyjne ujmuje się w kosztach sprzedanych usług. W przypadku usług innych niż usługi budowlane, głównie usług serwisowych rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych tworzy się na podstawie danych historycznych oraz wiarygodnego szacunku kwoty obowiązku z tego tytułu. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne na 30 czerwca 2022 r. zostały oparte na ewidencji napraw gwarancyjnych w latach 2018-2022 i odpowiednio na 31 grudnia 2021 r. – 2017 – 2021.

Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia

Do grupy tej zalicza się rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe, do wypłaty których Grupa zobowiązana jest zgodnie z przepisami prawa oraz regulaminem wynagradzania. Wysokość rezerwy ustalana jest w wartości bieżącej przy zastosowaniu technik aktuarialnych, wymagających przyjęcia pewnych założeń. Założenia niezbędne do wyceny obejmują wysokość stop dyskontowych, prognozowanych stóp zwrotu z aktywów oraz prognozowanych podwyżek wynagrodzeń. Ze względu na złożoność wyceny, przyjęte założenia, a także swój długoterminowy charakter, zobowiązania z tytułu wyżej wymienionych świadczeń są bardzo wrażliwe na zmiany założeń. Wszystkie powyższe założenia są weryfikowane oraz zaktualizowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Rezerwy na sprawy sądowe i sporne

Szczegółowej analizy potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami sądowymi, podejmowania decyzji o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w sprawozdaniu finansowym Grupy oraz wysokości rezerwy dokonują departamenty prawne oraz Zarząd.

6. NOTY POZOSTAŁE

Rezerwy w podziale na grupy zaprezentowane zostały w poniższej tabeli:

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	Rezerwy na sprawy sądowe i odszkodowania	Inne	Razem
Stan na 01.01.2021	26 416	15 722	2 435	7 265	51 838
Zwiększenie	5 551	5 530	36	6 898	18 015
Rozwiązanie	950	6 863	916	5 220	13 949
Zwiększenie z tytułu przejęcia	-	4 355	-	154	4 509
Wykorzystanie	-	2 510	-	575	3 085
Różnice kursowe z przeliczenia	(11)	(54)	(7)	(24)	(96)
Stan na 31.12.2021	31 006	16 180	1 548	8 498	57 232
krótkoterminowe	21 326	101	1 396	8 024	30 847
długoterminowe	9 680	16 079	152	474	26 385
Stan na 01.01.2022	31 006	16 180	1 548	8 498	57 232
Zwiększenie	998	798	-	5 443	7 239
Rozwiązanie	240	2 679	-	552	3 471
Zwiększenie z tytułu przejęcia	-	2 206	-	(2 134)	72
Wykorzystanie	-	-	-	684	684
Różnice kursowe z przeliczenia	44	253	-	12	309
Stan na 30.06.2022	31 808	16 758	1 548	10 583	60 697
krótkoterminowe	21 098	107	1 396	10 100	32 701
długoterminowe	10 710	16 651	152	483	27 996

6.7. SPRAWY SPORNE

Zarówno w sprawach gdzie Spółka z Grupy jest powodem (sprawy o należności) jak i w sprawach, gdzie jest pozwana (sprawy o zobowiązania) stanowisko Spółki oraz doradców prawnych Spółki świadczy iż sprawy zostaną rozwiązane na korzyść Grupy.

Istotne postępowania, których na dzień sporządzenia Sprawozdania ERBUD S.A jest stroną, dotyczące zobowiązań albo wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej (z określeniem przedmiotu postępowania, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania oraz stanowiska Spółki)

Istotne postępowania w których Emitent jest powodem

Pozwany: Bank Millennium S.A. w Warszawie

Data złożenia pozwu: 22 grudnia 2010 r.

Wartość przedmiotu sporu: 71 065 496 zł

W 2008 r. Bank Millennium S.A. doradził ERBUD S.A. zawarcie transakcji opcji walutowych na zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym w zakresie kontraktów denominowanych w euro realizowanych przez Emitenta. Propozycja Banku wynikała ze zgłoszonej przez Emitenta potrzeby uzyskania zabezpieczenia adekwatnego do jego sytuacji. Zdaniem Spółki produkt nie był optymalnie dopasowany do potrzeb ERBUD S.A.. W czwartym kwartale 2008 r. w wyniku drastycznej przeceny złotego na parze PLN/EUR Bank Millennium S.A. poinformował Emitenta o negatywnej wycenie posiadanej w tym czasie ekspozycji.

Jednocześnie powstał spór co do treści transakcji opcji walutowych, przede wszystkim w zakresie wyłączania struktur opcyjnych. Podczas wielokrotnych rozmów Emitent przedstawił swoje stanowisko Bankowi, który zażądał realizacji transakcji z podjęciem działań zmierzających do przymusowej realizacji roszczeń. W celu ograniczenia wysokości potencjalnej szkody, sporne transakcje zostały zrestrukturyzowane, a Bank został poinformowany o podjęciu w

6. NOTY POZOSTAŁE

przyszłości działań prawnych zmierzających do naprawienia szkody wynikającej z zawartych transakcji opcji walutowych. Szczegóły restrukturyzacji Emitent przedstawił w RP 43/2008 w dniu 21 listopada 2008 r. oraz w sprawozdaniach finansowych za rok 2008. Emitent nigdy nie zgodził się ze stanowiskiem Banku Millennium S.A. i w związku z powyższym, wezwał dwukrotnie Bank do zapłaty kwoty 71 065 496 zł, na którą składają się kwoty pobrane przez Bank z rachunku bankowego Emitenta, utracone korzyści oraz koszty doradców prawnych i finansowych. W związku z powyższym, Emitent zdecydował się na wytoczenie powództwa o zapłatę zmierzającego do wyrównania szkody.

Sprawa toczyła się nieprzerwanie od roku 2016 i w dniu 24 listopada 2021r. Sąd Apelacyjny w Warszawie uwzględnił w części apelację Spółki zasądając od Banku na rzecz Spółki kwotę 51 383 600 PLN wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 grudnia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Koszty procesu obciążają Spółkę w 29%, a Bank w 71%. Wyrok jest prawomocny.

Bank Millennium S.A. w dniu 2 grudnia 2021 r. złożył wniosek o wstrzymanie zapłaty na rzecz ERBUD S.A. kwoty 102.733.906,25 zł. Wstrzymanie nastąpi do czasu upływu terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, a w razie jej wniesienia, do czasu ukończenia postępowania kasacyjnego.

Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział VII Gospodarczy i Własności Intelktualnej przychylił się do wniosku Banku Millennium i wstrzymał zapłatę zasądzonej kwoty zgodnie z wnioskiem Banku Millennium. Decyzja sądu jest niezaskarżalna.

Nie wstrzymuje to naliczania odsetek od należności głównej tj. od kwoty: 51 383.600 zł.

Dnia 15 marca 2022r. Sąd Apelacyjny opublikował uzasadnienie wyroku.

Pozwany: DSH – Dopravni Stavby, a.s., Brno w Czechach

Data złożenia pozwu: 14 lutego 2013 r.

Wartość przedmiotu sporu: 26 923 644,16 zł

Aktualny stan sprawy: 27 maja 2014 r. ERBUD S.A. rozszerzył powództwo o kwotę 22 925 604,52 zł o zwrot kosztów wykonawstwa zastępczego. Pozwany pismem z 27 kwietnia 2014 r. a doręczonym 1 lipca 2014 r. wniósł pozew wzajemny na kwotę 5 651 633 zł.. 6 listopada 2015 r. odbyła się rozprawa. Strony zgodnie wносиły o zniesienie rozprawy celem kontynuowania rozmów ugodowych. Rozmowy ugodowe zakończyły się bez rezultatu. Przesłuchani zostali wszyscy świadkowie wnioskowani przez Strony. Sąd na zgodny wniosek Stron wyznaczył 30 dniowy termin na sprecyzowanie tezy dowodowej dla biegłego oraz przedstawienie szczegółowych pytań do opinii. W dniu 17 sierpnia spółka CEMEX zgłosiła swoje przystąpienie po stronie ERBUD S.A. w charakterze interwenienta ubocznego. Na rozprawie w dniu 12.12.2018 r. sąd oddalił obie opozycje. Sąd wydał postanowienie o sporządzeniu opinii biegłego.

Sąd doręczył opinię biegłego sądowego, która jest korzystna dla ERBUD S.A. W opinii biegły wskazał, że poniesione przez ERBUD S.A. koszty wykonawstwa zastępczego są zasadne. W ocenie biegłego DSH nienależycie wykonało umowę, a zastosowana przez DSH metoda naprawy była nieprawidłowa. W dniu 07.10.2021 r. sąd ogłosił wyrok, w którym: zasądził od DSH - Dopravni stavby a.s. z siedzibą w Brnie (Czechy) na rzecz ERBUD S.A kwotę 26.923.644,16 zł (dwadzieścia sześć milionów dziewięćset dwadzieścia trzy tysiące sześćset czterdzieści cztery złote i szesnaście groszy) wraz z odsetkami oraz kosztami procesu.

Pozwany wniósł apelację od wyroku, która jeszcze nie została doręczona do ERBUD S.A.

Brak terminu rozprawy apelacyjnej.

Pozwany: Platinum Resort Sp. z o.o.

Data złożenia pozwu: 3 grudnia 2018

Wartość przedmiotu sporu: 16.301.236,97 zł.

Powództwo wzajemne

Pozwany: ERBUD S.A.

Wartość przedmiotu sporu: 13.516.629,86

Data złożenia pozwu: 27 kwietnia 2019 r.

6. NOTY POZOSTAŁE

ERBUD wniósł do Sądu Okręgowego w Szczecinie wnioski o zabezpieczenie roszczenia pieniężnego w kwocie 5.455.851,09 zł z tytułu naliczonej kary umownej za odstąpienie od umowy z 26 stycznia 2017 r. o roboty budowlane na realizację projektu pn. „Budowa kompleksu hotelowego czterogwiazdkowego składającego się z: Trzech budynków hotelowych wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Żeromskiego w Świnoujściu” poprzez obciążenie hipoteką przymusową łączną nieruchomości należących do Platinum Resort Sp. z o.o. Postanowieniem z 19 listopada 2018 r.

Sąd udzielił zabezpieczenia poprzez wpis hipoteki przymusowej do ksiąg wieczystych w/w nieruchomości, jak również poprzez zajęcie rachunków bankowych Platinum Resort Sp. z o.o.

3 grudnia 2018 r. Emitent wniósł pozew o zapłatę 16.301.236,97 zł wraz z odsetkami w postępowaniu upominawczym tytułem wynagrodzenia oraz innych roszczeń związanych z realizacją ww. inwestycji wraz z dodatkowym wnioskiem o zabezpieczenie roszczeń.

Platinum Resort Sp. z o.o. wniosła zażalenie na postanowienie o zabezpieczeniu, na które pełnomocnicy Emitenta udzielili odpowiedzi. Do chwili obecnej, Sąd Apelacyjny w Szczecinie nie rozpoznał zażalenia.

Sąd Okręgowy w Szczecinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania w zwykłym postępowaniu. Pozew został przekazany do doręczenia pozwanemu. Postanowieniem z dnia 22 lutego 2019 r. Sąd Okręgowy udzielił zabezpieczenia roszczeniu ERBUD S.A. na dalszą kwotę 3,5 mln zł poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomości.

Sąd Apelacyjny prawomocnie oddalił zażalenie Pozwanego w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia.

Pozwany 27 kwietnia złożył odpowiedź na pozew wraz z pozwem wzajemnym, w którym to wnosi o zasądzenie od ERBUD kwoty 13 516 629,86 zł, na którą składa się kwota 5.455.851,09 zł tytułem rzekomej kary umownej naliczonej przez Pozwanego oraz kwota 8.060.778,77 zł tytułem zwrotu rzekomo nadpłaconego wynagrodzenia pobranego przez ERBUD z tytułu realizacji umowy o roboty budowlane.

Pełnomocnicy ERBUD wnieśli replikę na odpowiedź na pozew wraz z odpowiedzią na pozew wzajemny, podtrzymując dotychczasowe stanowisko i wnosząc o oddalenie powództwa wzajemnego w całości.

Sąd przeprowadził dowód z zeznań świadków. W sprawie zostanie przeprowadzony dowód z opinii biegłego.

W dniu 11 czerwca wpłynęła informacja o zawezwaniu do próby ugodowej, brak terminu posiedzenia, brak informacji czego dokładnie dotyczyć ma to zawezwanie, akta wędrują pomiędzy sądami, nie było możliwości wglądu.

Sąd przeprowadził dowód z zeznań świadków. Sąd postanowił dopuścić dowód z opinii biegłego. Termin na złożenie opinii wyznaczono do dnia 31 marca 2022 r.

2 lutego 2022 r. odbyły się oględziny spornej nieruchomości na potrzeby przygotowania opinii przez biegłego. Opinia biegłego została doręczona kancelarii w lipcu 2022 r. Treść opinii jest korzystna dla Spółki. Ewentualne uwagi do treści opinii zostaną złożone po przeprowadzeniu jej pogłębionej analizy.

Przewidywany termin zakończenia postępowania przed Sądem I instancji: 2022 r. Opinia nie została jeszcze złożona.

Łączna wartość pozostałych spraw spornych, w których ERBUD S.A. jest powodem wynosi 22.839.156,20 PLN

Istotne postępowania, w których Emitent jest pozwanym

Powód: Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin sp. z o.o. („MPL”)

Pozwany: ERBUD S.A. w Warszawie

Data doręczenia pozwu ERBUD S.A.: 23 maja 2014 r.

Wartość przedmiotu sporu: 34 381 374,64 zł.

W stosunku do sprawozdania finansowego za rok 2021 zmianą jest przesłanie biegłemu wniosków i uwag Erbudu i wezwał go do ustosunkowania się. W dniu 21 kwietnia 2022 r. Sąd wydał postanowienie o przyznaniu biegłemu całości wnioskowanego przez niego wynagrodzenia. W dniu 7 czerwca 2022 r. Erbud wniósł zażalenie na ww. postanowienie.

Powód: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu

6. NOTY POZOSTAŁE

Pozwany: ERBUD S.A. w Warszawie

Data doręczenia pozwu ERBUD S.A.: 28 stycznia 2022 r.

Wartość przedmiotu sporu: 21.553.732 zł.

Pozwem z 20 grudnia 2021 r. Województwo Wielkopolskie z siedzibą Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu domaga się upoważnienia przez Sąd do dokonania na koszt Erbud S.A. wymiany w całości instalacji: 1) wody zimnej, 2) wody ciepłej, 3) wody hydrantowej, 4) ciepła technologicznego i 5) wody lodowej w budynku będącym siedzibą Urzędu w Poznaniu, usytuowanym przy Al. Niepodległości 34 w Poznaniu w ramach gwarancji jakości.

Wniesiono odpowiedź na pozew. Termin pierwszej rozprawy został wyznaczony na październik 2022 r.

W ocenie Erbud S.A. brak jest podstaw do uwzględnienia roszczeń Województwa Wielkopolskiego w całości.

Przewidywany termin zakończenia sporu przed Sądem I instancji: 2025 r.

Łączna wartość pozostałych postępowań w których ERBUD S.A. jest pozwanym, wynosi: 13.258.247,63 PLN

6.8. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ ZOBOWIĄZANIA POZOSTAŁE

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe obejmują przede wszystkim zobowiązania z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych, otrzymane zaliczki, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń oraz zobowiązania z tytułu podatków.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości godziwej (odpowiadającej wartości nominalnej), a na dzień bilansowy wycenia według zamortyzowanego kosztu.

Otrzymane zaliczki dotyczą głównie wpłat od kontrahentów z tytułu realizacji umów o kontrakty budowlane i ujmuje się je w wartości nominalnej otrzymanej wpłaty.

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń ujmuje się w wartości należnej za wykonaną pracę, naliczonej zgodnie z zawartymi umowami.

Zobowiązania z tytułu podatków (w tym podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych) ujmuje się w wysokości kwoty wymagającej zapłaty przez Grupę zgodnie z obowiązującymi i mającymi zastosowanie przepisami.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Do grupy tej zalicza się rezerwy na niewykorzystane urlopy. Kalkulowane są one w oparciu o zestawienie niewykorzystanych dni urlopu na dany dzień bilansowy w podziale na poszczególnych pracowników oraz ich dzienne wynagrodzenie brutto powiększone o narzuty ZUS pracodawcy.

	30.06.2022	31.12.2021
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	413 653	363 131
w tym od podmiotów powiązanych	2 390	103
Zobowiązania budżetowe z tytułu:	44 132	52 132
podatku od towarów i usług	5 997	20 716
podatku dochodowego od osób prawnych	10 017	9 798
podatku dochodowego od osób fizycznych	12 116	6 642
ZUS	13 988	10 613
podatku od nieruchomości	393	-
PFRON	225	194
PPK	58	-
funduszu urlopowego (podatku belgijskiego)	506	945
inne	832	3 224
Pozostałe zobowiązania	61 180	60 738
z tytułu wynagrodzeń	17 527	14 605
rozliczenia międzyokresowe kosztów	2 552	835
krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	32 323	36 947
inne	8 778	8 351
Razem	518 965	476 001

6. NOTY POZOSTAŁE

6.9. WYJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

Uzgodnienie zmiany stanu kapitału obrotowego za okres od 01 stycznia do 30 czerwca 2022 r. oraz za okres od 01 stycznia do 30 czerwca 2021 r.

	Zmiana stanu w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych 01.2022-06.2022	Zmiana stanu w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych 01.2021-06.2021
Zmiana stanu rezerw	3 465	(1 091)
Zmiana stanu zapasów	(148 052)	(28 238)
Zmiana stanu należności	(193 384)	(143 191)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	126 843	166 938
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu kontraktów budowlanych	(47 346)	(184 009)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	1 672	(9 144)
Zmiana stanu kapitału obrotowego	(256 802)	(198 735)

	Pozostałe korekty niepieniężne w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych 01.2022-06.2022	Pozostałe korekty niepieniężne w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych 01.2021-06.2021
Płatności w formie akcji	-	28 343
Koszty związane z IPO	-	(2 682)
Pozostałe	(6 591)	(668)
Pozostałe korekty niepieniężne	(6 591)	24 993

6. NOTY POZOSTAŁE**6.10. STRUKTURA GRUPY**

Jednostki zależne i zasady konsolidacji: Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane Jednostki Dominującej oraz jej jednostek zależnych.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia objęcia kontroli do dnia utraty kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce wtedy, gdy Jednostka Dominująca z tytułu swojego zaangażowania w jednostkę, w którą dokonała inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne zwroty, lub gdy ma prawa do zmiennych zwrotów, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych zwrotów poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki Dominującej, w oparciu o spójne zasady rachunkowości. W przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną zysk lub strata z transakcji skutkującej utratą kontroli ujmowane są w wyniku finansowym.

Rozrachunki, przychody, koszty i niezrealizowane zyski ujęte w aktywach, powstałe na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy, podlegają eliminacji.

Na datę objęcia kontroli, Grupa ustala czy jednostka nad którą objęto kontrolę stanowi przedsięwzięcie w rozumieniu MSSF3 czy grupę aktywów nie stanowiących przedsięwzięcia.

Rozliczenia nabycia przedsięwzięć dokonuje się metodą nabycia. W metodzie tej możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i zobowiązania wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia. Zapłatę przekazaną w transakcji nabycia przedsięwzięć wycenia się w wartości godziwej przekazanych przez Grupę aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Grupę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty związane z przejęciem ujmują się w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia. Nadwyżka ceny przejęcia, wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów oraz udziałów niekontrolujących nad wartością godziwą przejętych aktywów netto, z uwzględnieniem wyjątków wymienionych w MSSF 3, stanowi wartość firmy.

W przypadku transakcji nabycia aktywów nie stanowiącej nabycia przedsięwzięcia cenę nabycia alokuje się do poszczególnych nabytych składników aktywów na bazie ich relatywnych wartości godziwych. Koszty transakcyjne podlegają ujęciu w wartości początkowej nabytych aktywów trwałych. W transakcji nabycia aktywów nie powstaje wartość firmy.

6. NOTY POZOSTAŁE
Struktura Grupy

Na dzień 30 czerwca 2022 roku w skład Grupy wchodzi Jednostka Dominująca Erbud S.A. oraz jednostki zależne, konsolidowane metodą pełną oraz jednostki, które nie są pod kontrolą Erbud S.A., konsolidowane metodą praw własności.

Udział Jednostki Dominującej w kapitale (równy posiadanym prawom głosu)

Lp.	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	30.06.2022	30.06.2022	31.12.2021	31.12.2021
Udziały posiadane bezpośrednio							
1	ONDE S.A. (dawniej Przedsiębiorstwo Budownictwa Drogowo - Inżynieryjnego S.A.)	Toruń	Budownictwo drogowe i odnawialne źródła energii	60,10%	39 871	60,70%	40 267
2	Erbud Operations Sp. z o.o.(przejęła Erbud International Sp. z o.o. i zmieniła nazwę na Erbud International Sp. z o.o.)	Rzeszów	Usługi budowlane	100,00%	432	100,00%	431
3	Erbud Construction Sp. z o.o.	Toruń	Usługi budowlane	100,00%	-	100,00%	-
4	Erbud Industry Sp. z o.o.	Toruń	Usługi Inżynieryjne	100,00%	15 627	100,00%	15 627
5	MOD21 GmbH (dawniej GWI GmbH)	Dusseldorf, Niemcy	Usługi budowlane	100,00%	13 233	100,00%	13 233
6	Erbud Shared Services Sp. z o.o.	Warszawa	Usługi wsparcia	100,00%	12 000	100,00%	12 000
7	Erbud Holding GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi zarządzania	100,00%	21 162	100,00%	21 162
8	Hebud Sp. z o.o. w likwidacji	Mińsk, Białoruś	Usługi budowlane	100,00%	-	100,00%	-
9	Toruńska Sportowa w likwidacji Sp. z o.o.	Toruń	Usługi sportowe, rozrywkowe i rekreacyjne	39,00%	-	39,00%	-
10	JV WMER Matoc Poland Sp.z o.o	Warszawa	Usługi budowlane	50,00%	3	50,00%	3
11	JV PABC Sp. z o.o.	Warszawa	Usługi budowlane	100,00%	5	100,00%	5
12	MOD21 Sp.z o.o.	Ostaszewo	Budownictwo modułowe z drewna	100,00%	5	100,00%	5
13	Sanssouci Karpacz Sp. z o.o.	Warszawa	Usługi budowlane	43,00%	2	43,00%	2

6. NOTY POZOSTAŁE

Udziały Jednostki Dominującej pośredniego szczebla (odpowiadający posiadanym prawom głosu)

Lp.	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	30.06.2022	31.12.2021
Udziały posiadane pośrednio					
1	Erbud Industry Centrum Sp. z o.o. (po połączeniu z Erbud Industry Pomorze Sp. z o.o.)	Łódź	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	99,01%	99,01%
2	Erbud Industry Południe Sp. z o.o.	Będzin	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	99,29%	99,29%
3	PDI Dusseldorf Malmedyerstrasse Ost GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi budowlane	43,35%	43,35%
4	PDI Dusseldorf Malmedyerstrasse West GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi budowlane	43,35%	43,35%
5	Erbud Beteiligungs GmbH	Dusseldorf, Niemcy	celowa	100,00%	100,00%
6	IVT Weiner + Reimann GmbH	Oberhausen, Niemcy	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	100,00%	100,00%
7	IVT Menzenbach GmbH	Oberhausen, Niemcy	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	100,00%	100,00%
8	PflegeQuatier Düren GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi budowlane	43,35%	43,35%
9	WTL20 Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
10	WTL40 Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
11	WTL80 Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
12	WTL100 Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
13	WTL120 Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
14	WTL130 Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
15	WTL140 Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
16	WTL150 Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
17	WTL160 Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
18	WTL170 Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
19	IIDE Projekt Sp. z o.o.	Toruń	Usługi projektowania w segmencie OZE	100,00%	100,00%
20	Satchwell Polska Toruń Sp. z o.o.	Toruń	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	100,00%	100,00%
21	Solar Serby Sp. z o.o.	Łódź	odnawialne źródła energii	50,00%	50,00%
22	Cyranka Sp. z o.o.	Warszawa	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
23	Elektrownia DEPVPL sp. z o.o.	Szczecin	odnawialne źródła energii	100,00%	50,00%
24	KWE Spółka z o.o.	Szczecin	odnawialne źródła energii	50,00%	50,00%
25	IKR GmbH	Bitterfeld - Wolfen	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	100,00%	100,00%
26	WTL50 Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
27	WTL210 Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
28	WTL270 Sp. z o.o.	Toruń	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
29	Park Słoneczny Ciechanów Sp. z o.o.	Toruń	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
30	Park Lewałd Sp. z o.o.	Toruń	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
31	FW Gumienice Sp. z o.o.	Toruń	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
32	Farma Wiatrowa Szybowice Sp. z o.o.	Warszawa	Odnawialne źródła energii	50,00%	50,00%

6. NOTY POZOSTAŁE

33	DEVOZE Sp. z o.o.	Toruń	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
34	Solar Kazimierz Biskupi Sp. z o.o. (dawniej: Neo Solar Kazimierz Biskupi Sp. z o.o.)	Warszawa	Odnawialne źródła energii	50,00%	0,00%
35	PV KADŁUBIA 2 Sp. z o.o.	Toruń	Odnawialne źródła energii	100,00%	0,00%
36	PV SZCZEPANÓW Sp. z o.o.	Toruń	Odnawialne źródła energii	100,00%	0,00%

Udziały spółek współzależnych konsolidowane metodą praw własności i klasyfikowane jako długoterminowe aktywa finansowe:

Długoterminowe aktywa finansowe	30.06.2022	31.12.2021
Azuryt 6 Investments Sp. z o.o.	14 687	14 687
KWE Sp. z o.o.	11 232	11 232
Elektrownia DE PVPL 22 Sp. z o.o.	-	3 400
Farma Wiatrowa Szybowice Sp. z o.o.	5 287	5 287
Tauron Serwis Sp. z o.o.	488	488
Sanssouci Karpacz Sp. z o.o.	2	2
Neo Solar Kazimierz Biskupi Sp. z o.o.	22 681	-
Udział w zyskach/stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	(468)	(156)
Razem	53 909	34 940

Dla istotnych inwestycji konsolidowanych metodą praw własności podstawowe dane finansowe za okres zakończony 30.06.2022r. przedstawiono poniżej:

	Solar Serby Sp. z o.o.	KWE SP. Z O.O.	FARMA WIATROWA SZYBOWICE SP. Z O.O.	Solar Kazimierz Biskupi Sp. z o.o.
Wybrane pozycje bilansowe:				
AKTYWA, w tym:	2 724	4 017	3 378	10 205
Aktywa trwałe	1 284	3 527	592	3 928
Aktywa obrotowe	1 440	490	2 786	6 277
Środki pieniężne	108	8	-	48
PASYWA, w tym:	2 724	4 017	3 378	10 205
Zobowiązania długoterminowe, w tym:	1 351	3 382	3 481	7 120
Zobowiązania finansowe	1 351	3 382	3 481	7 120
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	1 654	15	123	313
Zobowiązania finansowe	-	-	-	-
Skrócony rachunek wyników:				
Zysk netto za okres obrotowy	(5)	(329)	(106)	(184)
Inne pozycje wynikowe:				
Koszty finansowe	-	40	99	161

6. NOTY POZOSTAŁE

Nie rozpoznano udziału w zyskach/stratach Sanssouci za okres pierwszego półrocza 2022r. w śródrocznym skróconym sprawozdaniu skonsolidowanym z uwagi na fakt, że wartość inwestycji wycenianych metodą praw własności wyniosła 0.

Pozostałe spółki wykazały wynik finansowy o nieistotnym znaczeniu.

Okres obrachunkowy spółek współzależnych jest taki sam jak w jednostce dominującej. W spółkach tych nie występują żadne ograniczenia co do dysponowania środkami pieniężnymi w przypadku potencjalnych wypłat dywidend i spłat pożyczek.

Nabycie jednostek obejmujących grupę aktywów nie stanowiących przedsięwzięcia

Dnia 25 czerwca 2021 r. Spółka ONDE SA zawarła umowę kupna 50% udziałów w spółce (ELEKTROWNIA DE PVPL 22) będącej właścicielem projektu farmy fotowoltaicznej od jednostki niepowiązanej. Dnia 28 kwietnia 2022 r. ONDE zawarła umowę kupna pozostałych 50% udziałów w spółce (ELEKTROWNIA DE PVPL 22) od jednostki niepowiązanej. Łączna cena nabycia spółki wyniosła 15.850 tys. zł i została rozliczona w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące obu transakcji były nieistotne. W skład majątku spółki wchodzi umowa dzierżawy gruntów określająca powierzchnię pod budowę farm fotowoltaicznych, decyzje środowiskowe, warunki zabudowy i środki pieniężne. Spółka nie generuje przychodów oraz nie posiada określonych procesów i pracowników, dlatego też transakcja została zakwalifikowana jako nabycie aktywów nie stanowiące nabycia przedsięwzięcia. Nabycie aktywów rozliczane jest przez poprzez alokację ceny nabycia do poszczególnych nabytych składników aktywów na bazie ich relatywnych wartości godziwych. Spółka ONDE oceniła, iż cena zapłacona zostanie alokowana głównie do nabytego stadium wykonalności budowy farmy fotowoltaicznej w nabytych lokalizacjach, które w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy ONDE zostało ujęte jako zapasy, gdyż farmy fotowoltaiczne budowane będą w celu ich sprzedaży w toku normalnej działalności Grupy.

Dnia 6 czerwca 2022 r. Spółka ONDE S.A. nabyła 100% udziałów w spółce celowej (PV Szczepanów) będącej właścicielem projektu farmy fotowoltaicznej od dwóch jednostek niepowiązanych. Kwota transakcji wyniosła 4.404 tys. zł cena transakcyjna podlega rozliczeniu w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące tej transakcji były nieistotne. W skład majątku spółki wchodzi umowa dzierżawy gruntów określająca powierzchnię pod budowę farm fotowoltaicznych, decyzje środowiskowe, warunki zabudowy i środki pieniężne. Spółka nie generuje przychodów oraz nie posiada określonych procesów i pracowników, dlatego też transakcja została zakwalifikowana jako nabycie aktywów nie stanowiące nabycia przedsięwzięcia. Nabycie aktywów rozliczane jest przez poprzez alokację ceny nabycia do poszczególnych nabytych składników aktywów na bazie ich relatywnych wartości godziwych. Spółka ONDE oceniła, iż cena zapłacona zostanie alokowana głównie do nabytego stadium wykonalności budowy farmy fotowoltaicznej w nabytych lokalizacjach, które w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy ONDE zostało ujęte jako zapasy, gdyż farmy fotowoltaiczne budowane będą w celu ich sprzedaży w toku normalnej działalności Grupy.

Dnia 6 czerwca 2022 r. Spółka ONDE S.A. nabyła 100% udziałów w spółce celowej (PV Kadłubia 2) będącej właścicielem dwóch projektów farm fotowoltaicznych od dwóch jednostek niepowiązanych. Kwota transakcji wyniosła 9.421 tys. zł cena transakcyjna podlega rozliczeniu w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące tej transakcji były nieistotne. W skład majątku spółki wchodzi umowa dzierżawy gruntów określająca powierzchnię pod budowę farm fotowoltaicznych, decyzje środowiskowe, warunki zabudowy i środki pieniężne. Spółka nie generuje przychodów oraz nie posiada określonych procesów i pracowników, dlatego też transakcja została zakwalifikowana jako nabycie aktywów nie stanowiące nabycia przedsięwzięcia. Nabycie aktywów rozliczane jest przez poprzez alokację ceny nabycia do poszczególnych nabytych składników aktywów na bazie ich relatywnych wartości godziwych. Spółka ONDE oceniła, iż cena zapłacona zostanie alokowana głównie do nabytego stadium wykonalności budowy farmy fotowoltaicznej w nabytych lokalizacjach, które w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy ONDE zostało ujęte jako zapasy, gdyż farmy fotowoltaiczne budowane będą w celu ich sprzedaży w toku normalnej działalności Grupy.

Nabycie jednostek stanowiących przedsięwzięcie

W roku bieżącym nie nastąpiło nabycie jednostek stanowiących przedsięwzięcie.

Nabycie udziałów w jednostkach współkontrolowanych

Dnia 2 lutego 2022 r. Spółka ONDE S.A. nabyła 50% udziałów w spółce celowej (Solar Kazimierz Biskupi) będącej właścicielem projektu farmy fotowoltaicznej od jednostki niepowiązanej. Kwota transakcji wyniosła 22.681 tys. zł cena transakcyjna podlega rozliczeniu w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące tej transakcji były nieistotne. Wstępnie oceniono, że nabyta spółka będzie wspólnym porozumieniem umownym Spółki oraz jednostki niepowiązanej będącej sprzedającym w powyższej transakcji z uwagi na fakt sprawowania nad spółką współkontroli przez obie strony transakcji. Wspólne porozumienie umowne zaklasyfikowano jako wspólne przedsięwzięcie i w związku z powyższym, oceniono, że przejęta spółka będzie podlegała wycenie metodą praw własności.

6. NOTY POZOSTAŁE

6.11. TRANSAKcje Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Poniższe tabele przedstawiają łączne kwoty transakcji zawartych przez Grupę z podmiotami powiązanyymi w ramach Grupy Erbud S.A. za okres zakończony dnia 30 czerwca 2022 r. oraz za okres zakończony dnia 31 grudnia 2021 r.

	30.06.2022		31.12.2021	
	Spółki zależne niekonsolidowane metodą pełną	Razem	Spółki zależne niekonsolidowane metodą pełną	Razem
Należności z tytułu dostaw i usług	284	284	2 972	2 972
Udzielone pożyczki	13 743	13 743	10 377	10 377
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	17	17	103	103
Przychody ze sprzedaży	234	234	12 496	12 496
Przychody z tytułu odsetek od pożyczek	402	402	437	437
Zakup dóbr i usług	133	133	-	-

Na poszczególne dni bilansowe osoby zarządzające (członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej) posiadały następującą liczbę akcji (wszystkie akcje są akcjami zwykłymi)

Akcjonariusz	30.06.2022		31.12.2021	
	Liczba akcji/głosów	% udziału w kapitale zakładowym w głosach na WZA	Liczba akcji/głosów	% udziału w kapitale zakładowym w głosach na WZA
Dariusz Grzeszczak	1 231 907	5,88%	747 654	5,88%
Jacek Leczkowski	5 112	0,04%	5 174	0,04%
Agnieszka Głowacka	3 938	0,03%	3 938	0,03%
Albert Durr	13 642	0,11%	27 508	0,11%
Razem	1 254 599	6,06%	784 274	6,06%

Na dzień przekazania niniejszych sprawozdań finansowych członkowie Zarządu oraz prokurenci nie posiadają żadnych świadczeń opartych na akcjach.

6.12. ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO

W dniu 25 lipca 2022 r. ERBUD S.A. zawarła umowę z ONDE S.A., na podstawie której udzieliła pożyczki w wysokości 2,5 mln EUR. Termin spłaty pożyczki został ustalony na 31 sierpnia 2022 r. Dnia 31 sierpnia 2022 r. został podpisany aneks wydłużający termin spłaty pożyczki do 30 września 2022 r.

W dniu 29 lipca 2022 r. ERBUD S.A. zawarła aneks do umowy pożyczki zawartej 24 maja 2022 r. z ONDE S.A. wydłużający spłatę udzielonej pożyczki w wysokości 2,5 mln EUR do 31 sierpnia 2022 r. Do dnia podpisania sprawozdania finansowego pożyczka została w całości spłacona wraz z należnymi odsetkami.

Podpisy Członków Zarządu

Dariusz Grzeszczak
/Prezes Zarządu/

Jacek Leczkowski
/Wiceprezes Zarządu/

Agnieszka Głowacka
/Wiceprezes Zarządu/

Warszawa, 2 września 2022 roku